

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ  
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА  
*КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ*

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Валерій МАРЧЕНКО

« 29 » серпня 2025р.



**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ**

для здобувачів вищої освіти

Галузь знань  
Спеціальність  
Освітній рівень  
Освітня програма  
Вид дисципліни

02 «Культура і мистецтво»

024 «Хореографія»

перший (бакалаврський)

«Хореографія»

обов'язкова

Форма навчання	<u>денна/заочна</u>
Навчальний рік	<u>2025/2026</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>25/750</u>
Мова викладання, навчання й оцінювання	<u>українська</u>
Форма підсумкового контролю	<u>залік, екзамен</u>

*Київ – 2025*

**Розробник:**

*ШУМІЛОВА Вікторія Віталіївна*, доцент, Заслужена артистка України, доцент кафедри хореографії

**ЗАТВЕРДЖЕНО:**

Завідувач кафедри хореографії  Мирослав ВАНТУХ

Протокол №1 від 26 серпня 2025 р.

**ПОГОДЖЕНО** з гарантом освітньої програми «Хореографія»

Гарант освітньої програми  Наталія КОРИСЬКО

© Шумілова В.В.,2025  
© НАКККіМ,2025

# 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

## 1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (у т.ч. міждисциплінарні зв'язки):

«Методика виконання класичного танцю» є основною навчальною дисципліною фахової підготовки хореографів і слугує теоретичним та практичним фундаментом для оволодіння всього комплексу хореографічних дисциплін.

Програма вивчення дисципліни «Методика виконання класичного танцю» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки Бакалавра напряму 024 «Хореографія», викладається чотири роки, з першого по восьмий семестри. Предметом вивчення є класичний танець, його теорія, понятійний апарат, методика виконання рухів і вправ.

Теоретичний курс охоплює такі питання: основні етапи формування системи класичного танцю, методику побудови заняття, принципи його музичного оформлення, методику створення комбінацій.

Практичний курс передбачає засвоєння методики виконання і викладання основних елементів, рухів, вправ класичного танцю, принципів їх поєднання, розвиток координаційних прийомів, музикальності і виразності виконання, визначення змісту самостійної роботи здобувачів.

Самостійна робота передбачає позааудиторну роботу здобувачів з літературними джерелами, відеоматеріалами, конспектування, запис теоретичного матеріалу з метою систематичного накопичення та поглиблення знань, самовдосконалення й творчого використання їх у практичній роботі.

Індивідуальні заняття підпорядковані удосконаленню опанованих рухів та вправ. Темі занять визначаються викладачем залежно від ступеня підготовки, темпів засвоєння матеріалу кожним здобувачем.

Вивчення програмних матеріалів відповідно до зазначеної дисципліни розглядається в комплексі з фаховими дисциплінами: «Історія хореографії», «Тренаж», «Майстерність народно-сценічного танцю», «Практикум з побутово-бальної хореографії».

Програму курсу укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання.

**2. Мета дисципліни** – надання здобувачам вищої освіти теоретичних і практичних знань з класичного танцю, що сприятиме набуттю вмінь і навичок у формуванні фахівців з хореографічного мистецтва.

**3. Завдання:** розкриття сутності теорії і практики класичного танцю.

З погляду спеціальних компетентностей передбачається набуття необхідних знань у значенні класичного танцю в професійному аспекті:

- використання світового та вітчизняного методико-практичного досвіду викладання;
- здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності класичного танцю;
- здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань;
- здатність оперувати професійною термінологією у сфері фахової

діяльності хореографа;

- здатність інтегрувати професійні знання та навички і використовувати їх в інтерпретації у практичній діяльності.

**4. Компетентності, яких набуває здобувач під час вивчення дисципліни, відповідно до освітньої програми.**

**Інтегральна компетентність:** здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів хореографічного мистецтва і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

**Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):**

**СК04.** Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

**СК05.** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

**СК06.** Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.

**СК07.** Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

**СК08.** Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.

**СК10.** Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації.

**СК14.** Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

**СК15.** Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

**5. Програмні результати навчання за дисципліною:**

**ПР09.** Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

**ПР10.** Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

**ПР11.** Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

**ПР12.** Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

**ПР13.** Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

**ПР15.** Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.

**ПР19.** Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

**ПР20.** Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

**Програма навчальної дисципліни складається з двадцяти п'яти модулів:**

1. Вступ до дисципліни «Методика виконання класичного танцю».
2. Початкове вивчення основ класичного танцю.
3. Екзерсис як комплекс вправ.
4. Оволодіння елементарними навичками координації.
5. Азбука класичного танцю: створення професійного фундаменту.
6. Урізноманітнення координаційних прийомів екзерсису біля станка.
7. Розвиток рухів екзерсису на середині зали.
8. Методика виконання стрибків першого рівня складності.
9. Фахова термінологія класичного танцю.
10. Принципи побудови екзерсису біля станка другого рівня складності.
11. Динаміка розвитку рухів на середині зали.
12. Подальше оволодіння координацією рухів розділу *allegro*.
13. Розширення арсеналу рухів класичного танцю.
14. Ускладнення вправ екзерсису на середині зали другого рівня складності.
15. Методика виконання стрибків другого рівня складності.
16. Методичні основи теорії та практики класичного танцю.
17. Закріплення основ хореографічної грамотності.
18. Стійкість як основа виконавської майстерності.
19. Екзерсис на середині зали третього рівня складності.
20. Розвиток координаційних прийомів рухів розділу *allegro*.
21. Удосконалення виконавської майстерності.
22. Техніка як засіб створення художнього образу.
23. Методика побудови заняття класичного танцю.
24. Методика побудови власних навчальних комбінацій.
25. Музичне оформлення власних навчальних комбінацій.

## 2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(для денної, заочної форми навчання)

№ з/п	Назва розділу і теми	кількість годин						
		денна форма						
		усього	у тому числі					
л	с		п	лаб	інд	м.к.	с.р.	
<b>I семестр</b>								
<b>МОДУЛЬ 1. Вступ до дисципліни «Методика виконання класичного танцю»</b>								
1.1.	Загальна характеристика навчальної дисципліни.	6	2					4
1.2.	Структура та зміст заняття класичного танцю.	22	2		16			4
1.3.	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за модуль 1</b>	30	4		16		2	8
<b>МОДУЛЬ 2. Початкове вивчення основ класичного танцю</b>								
2.1.	Методика постановки корпусу, рук, ніг, голови. Опанування позицій ніг, рук.	12			8			4
2.2.	Методика виконання елементарних рухів екзерсису біля станка.	16			12			4
2.3.	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 2 модуль</b>	30			20		2	8
<b>МОДУЛЬ 3. Екзерсис як комплекс вправ</b>								
3.1.	Методика вивчення основних рухів класичного танцю. Рухи групи battement, групи rond de jambe.	15			10		1	4
3.2.	Методика виконання рухів групи battement sur le cou- de- pied.	13			9			4
3.3.	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 3 модуль</b>	30			19		1	2
<b>МОДУЛЬ 4. Оволодіння елементарними навичками координації</b>								
4.1.	Методика вивчення рухів екзерсису на середині зали.	10			6			4
4.2.	Пози класичного танцю. Оволодіння прийомами виконання елементарних форм port de bras.	8			6			2
4.3.	Методика виконання найпростіших стрибків.	10			7		1	2
4.4.	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 4 модуль</b>	30			19		1	2
<b>II семестр</b>								
<b>МОДУЛЬ 5. Азбука класичного танцю: створення професійного фундаменту</b>								
5.1.	Продовження роботи над постановкою корпусу, ніг, рук і розвитком координації рухів.	10			6			4
5.2.	Ускладнення хореографічного матеріалу: зміна музичної	18			14			4

	розкладки. Введення port de bras в екзерсис біля станка.							
5.3	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 5 модуль</b>	30			20		2	8
<b>МОДУЛЬ 6. Урізноманітнення координаційних прийомів екзерсису біля станка</b>								
6.1.	Прийоми розвитку рухів класичного танцю першого рівня складності.	20			16			4
6.2	Вивчення техніки напівповоротів на двох ногах.	8			4			4
6.3	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 6 модуль</b>	30			20		2	8
<b>МОДУЛЬ 7. Розвиток рухів екзерсису на середині зали</b>								
7.1.	Методика виконання вправ на середині зали.	14			9			4
7.2	Методика виконання основної форми temps lie. Елементарні танцювальні кроки.	14			10		1	4
7.3	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 7 модуль</b>	30			19		1 2	8
<b>МОДУЛЬ 8. Методика виконання стрибків першого рівня складності</b>								
8.1.	Технологія і методика виконання стрибка. Особливі виконавські прийоми allegro.	14			10			4
8.2	Вивчення найпростіших стрибків з двох ніг на одну.	14			9		1	4
8.3	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 8 модуль</b>	30			19		1 2	8
<b>III семестр</b>								
<b>МОДУЛЬ 9. Фахова термінологія класичного танцю</b>								
9.1.	Класичний танець та його термінологія (початок лекції).	14	2		8			4
9.2	Класичний танець та його термінологія (продовження лекції).	14	2		8			4
9.3	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 9 модуль</b>	30	4		16		2	8
<b>МОДУЛЬ 10. Принципи побудови екзерсису біля станка другого рівня складності</b>								
10.1.	Принципи виконання комбінаційних вправ в позах класичного танцю.	12			8			4
10.2	Техніка виконання рухів на півпальцях.	16			12			4
10.3	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 10 модуль</b>	30			20		2	8
<b>МОДУЛЬ 11. Динаміка розвитку рухів на середині зали</b>								
11.1.	Розвиток координації у вправах екзерсису на середині зали.	14			10			4
11.2	Пози класичного танцю на 90°.	14			9		1	4
11.3	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 11 модуль</b>	30			19		1 2	8

<b>МОДУЛЬ 12. Подальше оволодіння координацією рухів розділу allegro</b>								
12.1.	Методика вивчення рухів розділу allegro другого рівня складності.	13			9			4
12.2	Методика вивчення стрибків в позах.	15			10		1	4
12.3	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 12 модуль</b>	30			19		1 2	8
<b>IV семестр</b>								
<b>МОДУЛЬ 13. Розширення арсеналу рухів класичного танцю</b>								
13.1.	Методика виконання вправ біля станка другого рівня складності.	18			14			4
13.2	Вивчення з'єднувальних і допоміжних рухів.	10			6			4
13.3	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 13 модуль</b>	30			20		2	8
<b>МОДУЛЬ 14. Ускладнення вправ екзерсису на середині зали другого рівня складності</b>								
14.1.	Методика виконання поворотів на середині зали.	13			9			4
14.2	Елементарне adagio як засіб оволодіння позами класичного танцю на 90°.	15			10		1	4
14.3	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 14 модуль</b>	30			19		1 2	8
<b>МОДУЛЬ 15. Методика виконання стрибків другого рівня складності</b>								
15.1.	Техніка виконання рухів розділу allegro.	15			11			4
15.2	Сценічні рухи.	13			8		1	4
15.3	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 15 модуль</b>	30			19		1 2	8
<b>V семестр</b>								
<b>МОДУЛЬ 16. Методичні основи теорії та практики класичного танцю</b>								
16.1.	Класичний танець як стійка система виразних засобів хореографії.	6	2					4
16.2	Теоретична спадщина та методичні матеріали з класичного танцю.	22	2		16			4
16.3	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 16 модуль</b>	30	4		16		2	8
<b>МОДУЛЬ 17. Закріплення основ хореографічної грамотності</b>								
17.1.	Вправи екзерсису біля станка ускладненої координації.	8			6			2
17.2	Екзерсис на середині зали: вивчення рухів en tournant.	8			6			2
17.3	Allegro. Вивчення стрибків з просуванням.	12			6		2	4
17.4	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 17 модуль</b>	30			18		2 2	8
<b>VI семестр</b>								
<b>МОДУЛЬ 18. Стійкість як основа виконавської майстерності</b>								
18.1.	Розвиток техніки виконання вправ екзерсису біля станка.	15			10		1	4

18.2	Ускладнення сполучень у вправах екзерсису біля станка.	13			9				4
18.3	Модульний контроль	2						2	
	<b>Разом за 18 модуль</b>	30			19		1	2	8
<b>МОДУЛЬ 19. Екзерсис на середині зали третього рівня складності</b>									
19.1.	Методика виконання вправ на півпальцях на середині зали.	15			11				4
19.2	Методика виконання pirouette. Роль та значення preparation у технології вивчення pirouette.	13			8		1		4
19.3	Модульний контроль	2						2	
	<b>Разом за 19 модуль</b>	30			19		1	2	8
<b>МОДУЛЬ 20. Розвиток координаційних прийомів рухів розділу allegro</b>									
20.1.	Засвоєння техніки ускладнених стрибків.	15			10		1		4
20.2	Підготовчі вправи до заносок.	13			8		1		4
20.3	Модульний контроль	2						2	
	<b>Разом за 20 модуль</b>	30			18		2	2	8
<b>VII семестр</b>									
<b>МОДУЛЬ 21. Удосконалення виконавської майстерності</b>									
21.1.	Ускладнення екзерсису біля станка елементами віртуозної техніки.	14			9		1		4
21.2	Вивчення вправ екзерсису біля станка четвертого рівня складності.	14			10				4
21.3	Модульний контроль	2						2	
	<b>Разом за 21 модуль</b>	30			19		1	2	8
<b>МОДУЛЬ 22. Техніка як засіб створення художнього образу</b>									
22.1.	Методика виконання вправ екзерсису на середині зали четвертого рівня складності.	13			9				4
22.2	Методика виконання прийомів віртуозної техніки у вправах allegro.	15			10		1		4
22.3	Модульний контроль	2						2	
	<b>Разом за 22 модуль</b>	30			19		1	2	8
<b>МОДУЛЬ 23. Методика побудови заняття класичного танцю</b>									
23.1.	Принципи побудови навчальної форми танцювальної комбінації.	14	2		7		1		4
23.2	Принципи музичного оформлення класичного танцю.	14	2		7		1		4
23.3	Модульний контроль	2						2	
	<b>Разом за 23 модуль</b>	30	4		14		2	2	8
<b>VIII семестр</b>									
<b>МОДУЛЬ 24. Методика побудови власних навчальних комбінацій</b>									
24.1.	Створення власних навчальних комбінацій на матеріалі класичного танцю біля станка.	15			10		1		4
24.2	Створення власних навчальних комбінацій на середині зали.	13			8		1		4
24.3	Модульний контроль	2						2	
	<b>Разом за 24 модуль</b>	30			18		2	2	8

<b>МОДУЛЬ 25. Музичне оформлення власних навчальних комбінацій</b>									
25.1.	Методика роботи з концертмейстером.	16			8		2		4
25.2	Презентація власного комплексу вправ.	12			10				4
25.3	Модульний контроль	2						2	
	<b>Разом за 25 модуль</b>	30			18		2	2	8
	<b>Разом з дисципліни</b>	750	16		460		24	50	200

(для заочної форми навчання)

№ з/п	Назва розділу і теми	кількість годин							
		заочна форма							
		усього	у тому числі						
			л	с	п	ла б	інд	м.к.	с.р.
<b>I семестр</b>									
<b>МОДУЛЬ 1. Вступ до дисципліни «Методика виконання класичного танцю»</b>									
1.1.	Загальна характеристика навчальної дисципліни.	10							10
1.2.	Структура та зміст заняття класичного танцю.	20	1		4				15
1.3.	Модульний контроль								
	<b>Разом за модуль 1</b>	30	1		4				25
<b>МОДУЛЬ 2. Початкове вивчення основ класичного танцю</b>									
2.1.	Методика постановки корпусу, рук, ніг, голови. Опанування позицій ніг, рук.	14			2				12
2.2.	Методика виконання елементарних рухів екзерсису біля станка.	16			3				13
2.3.	Модульний контроль								
	<b>Разом за 2 модуль</b>	30			5				25
<b>МОДУЛЬ 3. Екзерсис як комплекс вправ</b>									
3.1.	Методика вивчення основних рухів класичного танцю. Рухи групи battement, групи rond de jambe.	14			2				12
3.2	Методика виконання рухів групи battement sur le cou- de- pied.	16			3				13
3.3	Модульний контроль								
	<b>Разом за 3 модуль</b>	30			5				25
<b>МОДУЛЬ 4. Оволодіння елементарними навичками координації</b>									
4.1.	Методика вивчення рухів екзерсису на середині зали.	7			1				6
4.2.	Пози класичного танцю. Оволодіння прийомами виконання елементарних форм port de bras.	10			2				8
4.3.	Методика виконання найпростіших стрибків.	11			2				9
4.4.	Модульний контроль	2						2	

	<b>Разом за 4 модуль</b>	30			5			2	23
<b>II семестр</b>									
<b>МОДУЛЬ 5. Азбука класичного танцю: створення професійного фундаменту</b>									
5.1.	Продовження роботи над постановкою корпусу, ніг, рук і розвитком координації рухів.	12			2				10
5.2.	Ускладнення хореографічного матеріалу: зміна музичної розкладки. Введення port de bras в екзерсис біля станка.	18			3				15
5.3.	Модульний контроль								
	<b>Разом за 5 модуль</b>	30			5				25
<b>МОДУЛЬ 6. Урізноманітнення координаційних прийомів екзерсису біля станка</b>									
6.1.	Прийоми розвитку рухів класичного танцю першого рівня складності.	18			3				15
6.2.	Вивчення техніки напівповоротів на двох ногах.	12			2				10
6.3.	Модульний контроль								
	<b>Разом за 6 модуль</b>	30			5				25
<b>МОДУЛЬ 7. Розвиток рухів екзерсису на середині зали</b>									
7.1.	Методика виконання вправ на середині зали.	15			2				13
7.2.	Методика виконання основної форми temps lie. Елементарні танцювальні кроки.	15			3				12
7.3.	Модульний контроль								
	<b>Разом за 7 модуль</b>	30			5				25
<b>МОДУЛЬ 8. Методика виконання стрибків першого рівня складності</b>									
8.1.	Технологія і методика виконання стрибка. Особливі виконавські прийоми allegro.	10			2				8
8.2.	Вивчення найпростіших стрибків з двох ніг на одну.	18			3				15
8.3.	Модульний контроль	2						2	
	<b>Разом за 8 модуль</b>	30			5			2	23
<b>III семестр</b>									
<b>МОДУЛЬ 9. Фахова термінологія класичного танцю</b>									
9.1.	Класичний танець та його термінологія (початок лекції).	15	1		2				12
9.2.	Класичний танець та його термінологія (продовження лекції).	15			2				13
9.3.	Модульний контроль								
	<b>Разом за 9 модуль</b>	30	1		4				25
<b>МОДУЛЬ 10. Принципи побудови екзерсису біля станка другого рівня складності</b>									
10.1.	Принципи виконання комбінаційних вправ в позах класичного танцю.	12			2				10
10.2.	Техніка виконання рухів на півпальцях.	18			3				15
10.3.	Модульний контроль								
	<b>Разом за 10 модуль</b>	30			5				25

<b>МОДУЛЬ 11. Динаміка розвитку рухів на середині зали</b>								
11.1.	Розвиток координації у вправах екзерсису на середині зали.	17			2			15
11.2	Пози класичного танцю на 90°.	13			3			10
11.3	Модульний контроль							
	<b>Разом за 11 модуль</b>	30			5			25
<b>МОДУЛЬ 12. Подальше оволодіння координацією рухів розділу allegro</b>								
12.1.	Методика вивчення рухів розділу allegro другого рівня складності.	16			3			13
12.2	Методика вивчення стрибків в позах.	12			2			10
12.3	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 12 модуль</b>	30			5		2	23
<b>IV семестр</b>								
<b>МОДУЛЬ 13. Розширення арсеналу рухів класичного танцю</b>								
13.1.	Методика виконання вправ біля станка другого рівня складності.	18			3			15
13.2	Вивчення з'єднувальних і допоміжних рухів.	12			2			10
13.3	Модульний контроль							
	<b>Разом за 13 модуль</b>	30			5			25
<b>МОДУЛЬ 14. Ускладнення вправ екзерсису на середині зали другого рівня складності</b>								
14.1.	Методика виконання поворотів на середині зали.	12			2			10
14.2	Елементарне adagio як засіб оволодіння позами класичного танцю на 90°.	18			3			15
14.3	Модульний контроль							
	<b>Разом за 14 модуль</b>	30			5			25
<b>МОДУЛЬ 15. Методика виконання стрибків другого рівня складності</b>								
15.1.	Техніка виконання рухів розділу allegro.	14			2			12
15.2	Сценічні рухи.	14			2			12
15.3	Модульний контроль	2					2	
	<b>Разом за 15 модуль</b>	30			4		2	24
<b>V семестр</b>								
<b>МОДУЛЬ 16. Методичні основи теорії та практики класичного танцю</b>								
16.1.	Класичний танець як стійка система виразних засобів хореографії.	10						10
16.2	Теоретична спадщина та методичні матеріали з класичного танцю.	20	1		5			14
16.3	Модульний контроль							
	<b>Разом за 16 модуль</b>	30	1		5			24
<b>МОДУЛЬ 17. Закріплення основ хореографічної грамотності</b>								
17.1.	Вправи екзерсису біля станка ускладненої координації.	7			1			6
17.2	Екзерсис на середині зали: вивчення рухів en tournant.	10			2			8
17.3	Allegro. Вивчення стрибків з	11			3			8

	просуванням.								
17.4	Модульний контроль	2						2	
	<b>Разом за 17 модуль</b>	30			6			2	22
<b>VI семестр МОДУЛЬ 18. Стійкість як основа виконавської майстерності</b>									
18.1.	Розвиток техніки виконання вправ екзерсису біля станка.	16			3				13
18.2	Ускладнення сполучень у вправах екзерсису біля станка.	14			2				12
18.3	Модульний контроль								
	<b>Разом за 18 модуль</b>	30			5				25
<b>МОДУЛЬ 19. Екзерсис на середині зали третього рівня складності</b>									
19.1.	Методика виконання вправ на півпальцях на середині зали.	14			2				12
19.2	Методика виконання pirouette. Роль та значення preparations у технології вивчення pirouette.	16			3				13
19.3	Модульний контроль								
	<b>Разом за 19 модуль</b>	30			5				25
<b>МОДУЛЬ 20. Розвиток координаційних прийомів рухів розділу allegro</b>									
20.1.	Засвоєння техніки ускладнених стрибків.	14			2				12
20.2	Підготовчі вправи до заносок.	14			2				12
20.3	Модульний контроль	2						2	
	<b>Разом за 20 модуль</b>	30			4			2	24
<b>VII семестр</b>									
<b>МОДУЛЬ 21. Удосконалення виконавської майстерності</b>									
21.1.	Ускладнення екзерсису біля станка елементами віртуозної техніки.	18			3				15
21.2	Вивчення вправ екзерсису біля станка четвертого рівня складності.	12			2				10
21.3	Модульний контроль								
	<b>Разом за 21 модуль</b>	30			5				25
<b>МОДУЛЬ 22. Техніка як засіб створення художнього образу</b>									
22.1.	Методика виконання вправ екзерсису на середині зали четвертого рівня складності.	15			2				13
22.2	Методика виконання прийомів віртуозної техніки у вправах allegro.	15			2				13
22.3	Модульний контроль								
	<b>Разом за 22 модуль</b>	30			4				26
<b>МОДУЛЬ 23. Методика побудови заняття класичного танцю</b>									
23.1.	Принципи побудови навчальної форми танцювальної комбінації.	13	1		2				10
23.2	Принципи музичного оформлення класичного танцю.	15			2				13
23.3	Модульний контроль	2						2	
	<b>Разом за 23 модуль</b>	30	1		4			2	23

<b>VIII семестр МОДУЛЬ 24. Методика побудови власних навчальних комбінацій</b>									
24.1.	Створення власних навчальних комбінацій на матеріалі класичного танцю біля станка.	15			3				12
24.2	Створення власних навчальних комбінацій на середині зали.	15			3				12
24.3	Модульний контроль								
	<b>Разом за 24 модуль</b>	30			6				24
<b>МОДУЛЬ 25. Музичне оформлення власних навчальних комбінацій</b>									
25.1.	Методика роботи з концертмейстером.	15			3				12
25.2	Презентація власного комплексу вправ.	13			3				10
25.3	Модульний контроль	2						2	
	<b>Разом за 25 модуль</b>	30			6			2	22
	<b>Разом з дисципліни</b>	750	4		122			16	608

### **3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

#### **МОДУЛЬ 1. ВСТУП ДО ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ»**

##### ***ТЕМА 1.1. Загальна характеристика навчальної дисципліни***

###### ***Анотація до лекції 1.1.***

Актуальність навчальної дисципліни «Методика виконання класичного танцю», її роль та значення в професійному становленні майбутніх фахівців хореографічного мистецтва. Мета та основні завдання курсу. Навчальна дисципліна в процесі формування інтегральних, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей. Програмні результати навчання.

Змістовні модулі, тематичний план лекційних, практичних занять, завдання до самостійної роботи. Методика оцінювання запропонованих в дисципліні видів навчальної і практичної роботи.

###### ***План***

1. Актуальність та значущість навчальної дисципліни «Методика виконання класичного танцю», її роль та місце в системі хореографічної освіти.
2. Мета та основні завдання курсу.
3. Тематичний план та методика оцінювання.

## ***Завдання для самостійної роботи до теми 1.1.***

1. Обґрунтувати самостійно провідну роль навчальної дисципліни «Методика виконання класичного танцю» у фаховій підготовці майбутніх фахівців хореографічного мистецтва.

*Література: 1,2,4,5,14,15.*

*Допоміжна література: 4,5,11,12,13.*

*Публікації науково-педагогічного працівника: 1.*

## **ТЕМА 1.2. Структура та зміст заняття класичного танцю**

### ***Анотація до лекції 1.2.***

Структура та зміст заняття класичного танцю. Співвідношення між окремими частинами заняття. Чергування вправ за принципом контрасту, послідовного ускладнення рухів.

Методично обґрунтована система викладання навчального матеріалу. Рівномірність розподілу фізичного навантаження на суглоби, зв'язки та м'язи.

Своєрідні риси екзерсису класичного танцю. Початкове вивчення рухів. Основні принципи послідовності вправ екзерсису біля станка: від простих рухів до складних; контрастне чергування рухів (повільних і швидких, дрібних, гострих і широких). Особливості термінології класичного танцю.

Музичне виховання, акцент на культуру виконання рухів, виразність, координацію, зміцнення фізичної витривалості. Ритм і темп проведення заняття, його значення для виконання обсягу навчальних завдань.

Побудова вправ і комбінацій біля станка відповідно до хореографічного матеріалу, що вивчається на середині зали для засвоєння технічно складних вправ.

### ***План***

1. Структура та зміст заняття класичного танцю.
2. Система викладання навчального матеріалу.
3. Основні принципи послідовності вправ екзерсису класичного танцю.
4. Побудова вправ і комбінацій відповідно до хореографічного матеріалу.

### ***Практичні заняття № 1 до теми 1.2.***

**Мета:** набуття базових знань основних елементів, термінів, понять основ класичного танцю.

#### ***Завдання:***

- оволодіння комплексом елементарно-тренувальних рухів, спрямованих на музично-ритмічне виховання;
- вміння передати характер музики в пластиці хореографічного руху;
- формування професійної постави, положення голови;
- вивчення структури заняття класичного танцю: екзерсис біля станка, екзерсис на середині зали, *adagio, allegro*;
- опанування системою рухів *barre par terre* для успішного засвоєння

- програми класичного танцю;
- засвоєння орієнтовної послідовності вправ екзерсису біля опори: demi-plie, grand plie, battement tendu, battement tendu jete, rond de jambe par terre, battement fondu, battement soutenu, battement frappe, rond de jambe en l'air, petit battement sur le cou-de-pied, battement developpe, grand battement jete;

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 1.2.***

1. Визначити структуру та зміст практичного заняття класичного танцю.
2. Обґрунтувати взаємозв'язок вправ біля станка і вправ на середині зали.
3. Засвоїти орієнтовну послідовність рухів екзерсису класичного танцю.
4. Вивчити і відпрацювати комплекс рухів barre par terre.

*Література: 2, 4, 5, 7, 15.*

*Допоміжна література: 2, 3, 4, 5, 10, 11, 12, 14, 15.*

## **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1**

Модульний контроль є результатом вивчення теми 1.2. Здобувачі вищої освіти мають знати структуру та зміст заняття класичного танцю, окремих його частин;

знати орієнтовну послідовність вправ екзерсису біля станка і на середині зали; засвоїти систему рухів barre par terre.

## **МОДУЛЬ 2. ПОЧАТКОВЕ ВИВЧЕННЯ ОСНОВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ**

### **ТЕМА 2.1. Методика постановки корпусу, рук, ніг, голови.**

#### **Опанування позицій ніг та рук**

#### ***Практичні заняття до теми 2.1.***

**Мета:** формування базових вмінь і навичок у питаннях постановки корпусу, рук, ніг, голови.

#### ***Завдання:***

- вивчення методики постановки корпусу, рук, ніг, голови;
- вивчення постановки голови: положення, нахили, повороти голови;
- опанування позиціями ніг, правильним положенням стопи; послідовність вивчення;
- опанування позиціями рук, правильним положенням кисті, пальців; послідовність вивчення;
- вивчення схеми розташування танцювальної зали.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 2.1.***

Відпрацювати постановку корпусу, постановку голови, методично грамотно опанувати позиціями ніг, положенням стопи, позиціями рук, положенням кисті.

## **ТЕМА 2.2. Методика виконання елементарних рухів екзерсису біля станка**

### ***Практичні заняття № 2 до теми 2.2.***

**Мета:** розвиток елементарних навичок координації рухів екзерсису біля станка.

#### ***Завдання:***

- опрацювання в елементарній формі основних прийомів виконання рухів класичного танцю;
- вивчення та відпрацювання (1етап-обличчям до станка, 2 етап-тримаючись однією рукою за верстат): battement tendu по I,V позиціям, demi plie по I, II, V позиціям ніг, demi rond de jambe par terre, passe par terre;
- вивчення preparation як підготовку до руху.

### ***Завдання для самостійної роботи 2.2.***

1. Оволодіти методикою виконання вивчених рухів екзерсису біля станка, відпрацювати кожний рух, елемент руху.

2. Набути навички виконання preparation як початок до руху.

*Література:* 2, 4, 5, 10, 11, 12, 15, 17.

*Допоміжна література:* 2, 3, 4, 13, 15.

## **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2**

Здобувачі вищої освіти повинні володіти навичками постановки корпусу, ніг, рук, голови; переводу рук з позиції в позицію, нахилів, поворотів, переводів голови; знати мету і завдання та методику виконання елементарних рухів екзерсису біля станка.

## **МОДУЛЬ 3. ЕКЗЕРСИС ЯК КОМПЛЕКС ВПРАВ**

### **ТЕМА 3.1. Методика вивчення основних рухів класичного танцю. Рухи групи battement, групи rond de jambe.**

#### ***Практичні заняття № 3 до теми 3.1.***

**Мета:** набуття вмінь і практичних навичок у виконанні рухів та їх елементів екзерсису біля станка.

#### ***Завдання:***

- засвоєння методики виконання основ класичного танцю;
- вивчення рухів групи rond de jambe: rond de jambe par terre, rond de jambe en l'air; направлення руху en dehors, en dedans;
- вивчення положення ноги sur le cou-de-pied;
- вивчення рухів групи battement:
- battement tendu jete, battement tendu pour le pied, battement tendu plie soutenu.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 3.1.***

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Оволодіти прийомами виконання вправ групи battement.
3. Відпрацювати rond de jambe par terre, засвоїти напрямлення руху.

### **ТЕМА 3.2. Методика виконання рухів групи battement sur le cou-de-pied**

#### ***Практичні заняття № 4 до теми 3.2.***

**Мета:** формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису біля станка.

#### ***Завдання:***

- оволодіння основними прийомами виконання рухів, їх елементів, основ класичного танцю;
- засвоєння методики виконання grand plie по I, II, V позиціям;
- вивчення рухів групи battement sur le cou-de-pied: battement frappe, battement double frappe, petit battement sur le cou-de-pied, battement fondu, battement soutenu (носком у підлогу), battement releve lent на 45°, 90°; battement developpe на 45°, 90°, grand battement;
- оволодіння перегинаннями корпусу назад і вбік;

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 3.2.***

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Детально відпрацювати рухи та елементи рухів.

*Література: 1,2,4,5,7,10,11,14,15,17.*

*Допоміжна література: 1,2,11,13,14,15.*

## **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 3**

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати знання термінології вивчених рухів (знати назву, переклад з французької, характеристику руху); володіти навичками виконання рухів групи battement, групи rond de jambe, групи battement sur le cou-de-pied.

## **МОДУЛЬ 4. ОВОЛОДІННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИМИ НАВИЧКАМИ КООРДИНАЦІЇ**

### **ТЕМА 4.1. Методика вивчення рухів екзерсису на середині зали**

#### ***Практичні заняття № 5 до теми 4.1.***

**Мета:** формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання рухів екзерсису на середині зали в елементарному вигляді.

#### ***Завдання:***

- опанування рухів екзерсису в елементарному вигляді: demi-plie по I, II, V позиціям en face, grand plie по I, II, V позиціям, en face; battement tendu по

- I, II, V позиціям, battement tendu з demi plie, battement tendu double, passe par terre, battement tendu jete з I, V позицій, demi rond de jambe par terre, rond de jambe par terre, battement fondu, battement frappe носком у підлогу, battement releve lent на 45° і 90°, grand battement jete;
- вивчення положення ераulement croisee, ераulement effacee;
  - оволодіння системою виражальних засобів класичного танцю.

#### ***Завдання для самостійної роботи до теми 4.1.***

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Технічно відпрацювати вивчені рухи, удосконалити прийоми виконання.

### **ТЕМА 4.2. Пози класичного танцю. Оволодіння прийомами виконання елементарних форм port de bras**

#### ***Практичні заняття № 6 до теми 4.2.***

**Мета:** формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання рухів екзерсису на середині зали.

#### ***Завдання:***

- вивчення поз класичного танцю: croisee, effacee, ecartee (носком у підлогу);
- вивчення I, II, III arabesques (носком у підлогу);
- оволодіння схемою рухів ніг, рук, голови;
- відпрацювання виразності погляду як засобу емоційності й образності;
- вивчення I, II, III форм port de bras, набуття координаційних прийомів виконання;
- оволодіння мистецькими прийомами й правилами положення тіла у просторі;
- прищеплення культури виконання.

#### ***Завдання для самостійної роботи до теми 4.2.***

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Оволодіти координаційними прийомами виконання вивчених форм port de bras, узгодженістю роботи корпусу, рук, голови.
3. Удосконалити опановані пози класичного танцю, методику виконання.
4. Відпрацювати виразність погляду.

### **ТЕМА 4.3. Методика виконання найпростіших стрибків.**

#### ***Практичні заняття № 7 до теми 4.3.***

**Мета:** набуття елементарних практичних навичок і вмінь у виконанні найпростіших стрибків.

#### ***Завдання:***

- відпрацювання трамплінних saute в першій вільній позиції;

- засвоєння вимог основних принципів виконання стрибків з двох ніг на дві;
- вивчення й опанування temps leve saute по I, II, V позиціях, changement de pied, pas echarpe в II позицію;
- вироблення сили і еластичності м'язів у процесі освоєння найпростіших стрибків з двох ніг на дві в положенні en face і epaulement.

#### ***Завдання для самостійної роботи до теми 4.3.***

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Технічно відпрацювати опановані найпростіші стрибки.

*Література: 1, 2, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 14, 15, 17.*

*Допоміжна література: 1, 2, 4, 11, 13, 14, 15.*

### **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 4**

Модульний контроль є результатом вивчення теми 4.1, 4.2. Здобувачі вищої освіти повинні оволодіти I, II, III формами port de bras, позами класичного танцю, вміти їх демонструвати з поясненням методики виконання.

## **МОДУЛЬ 5. АЗБУКА КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ: СТВОРЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ФУНДАМЕНТУ**

### **ТЕМА 5.1. Продовження роботи над постановкою корпусу, ніг, рук і розвитком координації рухів**

#### ***Практичні заняття № 8 до теми 5.1.***

**Мета:** удосконалення вмінь і навичок у процесі подальшої роботи над постановкою корпусу, ніг, рук.

#### ***Завдання:***

- засвоєння основних прийомів розвитку рухів екзерсису класичного танцю;
- урізноманітнення вправ, комбінаційних схем в екзерсисі біля станка;
- продовження роботи над «чистотою» та грамотністю виконання;
- виховання стійкості, витривалості та міцності ніг у вправах біля станка;
- багаторазове повторення рухів, їх елементів і вправ.

#### ***Завдання для самостійної роботи до теми 5.1.***

1. Опрацювати методичну літературу.
2. Удосконалити, детально відшліфувати вивчені рухи і вправи екзерсису.

## **ТЕМА 5.2. Ускладнення хореографічного матеріалу: зміна музичної розкладки. Введення port de bras в екзерсис біля станка**

### ***Практичні заняття № 9 до теми 5.2.***

**Мета:** формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису біля станка (ускладнення хореографічного матеріалу).

#### ***Завдання:***

- засвоєння методики виконання і розвитку рухів, елементів основ класичного танцю зі зміною музичної розкладки;
- урізноманітнення координаційних прийомів виконання вправ, комбінаційних схем у вправах екзерсису біля опори;
- продовження вивчення базових основ школи класичного танцю, засвоєння послідовності вправ;
- виконання вправ екзерсису у поєднанні з port de bras.

### ***Завдання для самостійної роботи 5.2.***

1. Опрацювати методичну літературу; удосконалити координаційні прийоми виконання рухів, вправ у поєднанні з port de bras.
2. Відпрацювати пластику, виразність, культуру виконання.

*Література: 1, 2, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17.*

*Допоміжна література: 1, 2, 4, 11, 13, 14, 15.*

## **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 5**

Модульний контроль є результатом вивчення теми 5.2. Здобувач повинен володіти координаційними прийомами виконання вправ екзерсису у поєднанні з включеними у комбінації port de bras, вміти грамотно продемонструвати.

## **МОДУЛЬ 6. УРІЗНОМАНІТНЕННЯ КООРДИНАЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ ЕКЗЕРСISУ БІЛЯ СТАНКА**

### **ТЕМА 6.1. Прийоми розвитку рухів класичного танцю першого рівня складності**

#### ***Практичні заняття № 10 до теми 6.1.***

**Мета:** формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису біля станка.

#### ***Завдання:***

- засвоєння розвитку основних прийомів виконання рухів і елементів (їхніх форм і поєднань) екзерсису біля станка;
- оволодіння прийомами розвитку рухів групи battement, групи rond de jambe : rond de jambe par terre, rond de jambe en l'air, групи battement sur le cou- de-pied: battement fondu на 45° battement frappe на 45° тощо;
- опанування поз класичного танцю в екзерсисі біля станка: croisee, effacee, ecartee; I, II, III arabesques.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 6.1.***

1. Опрацювати навчально-методичну літературу.
  2. Засвоїти методику виконання рухів групи *battement sur le cou-de-pied* на 45°.
  3. Технічно відпрацювати вивчені рухи.
  4. Удосконалити практичні навички побудови поз класичного танцю носком у підлогу, відпрацювати виразність, культуру виконання.
- Література: 1, 2, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17.*  
*Допоміжна література: 1, 2, 4, 11, 13, 14, 15.*

## **ТЕМА 6.2. Вивчення техніки напівповоротів на двох ногах**

### ***Практичні заняття № 11 до теми 6.2.***

**Мета:** формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису біля станка.

#### ***Завдання:***

- засвоєння більш високого рівня виконання рухів класичного танцю;
- оволодіння прийомами розвитку рухів, їх форм і поєднань;
- вивчення напівповоротів на двох ногах до станка і від станка;
- включення елементарного повороту у вправи;
- вивчення поняття направлення «*en dehors*», «*en dedans*» у технології виконання напівповоротів.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 6.2.***

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Технічно відшліфувати узгодженість рухів голови, рук, корпусу, ніг – основної умови техніки виконання напівповоротів, удосконалити майстерність виконання.

*Література: 1, 2, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 14, 15, 17.*

*Допоміжна література: 1, 2, 11, 13, 14, 15.*

## **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 6**

Модульний контроль є результатом вивчення теми 6.2. Здобувачі повинні володіти технологією виконання напівповоротів як початкового і основного елемента обертання, вміти чітко орієнтуватися у просторі.

## **МОДУЛЬ 7. РОЗВИТОК РУХІВ ЕКЗЕРСISУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ**

### **ТЕМА 7.1. Методика виконання вправ на середині зали**

#### ***Практичні заняття № 12 до теми 7.1.***

**Мета:** оволодіння професійними компетентностями виконання рухів на середині зали.

#### ***Завдання:***

- оволодіння основними прийомами просторового рішення комбінацій;

- вироблення апломбу й координації рухів корпусу, рук, ніг, голови;
- засвоєння більш високого рівня виконання рухів та їх елементів;
- введення найпростіших port de bras у вправи на середині зали;
- вивчення й відпрацювання рухів групи battement, battement sur le cou-de-pied, групи rond de jambe.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 7.1.***

Опрацювати літературу, відпрацювати вивчені вправи на середині зали, удосконалити виконання.

*Література: 1,2,4,5,7,10,11,12,13,14,15,17.*

*Допоміжна література: 1,2,4,11,13,14,15.*

## **ТЕМА 7.2. Методика виконання основної форми temps lie. Елементарні танцювальні кроки**

### ***Практичні заняття № 13 до теми 7.2.***

**Мета:** формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису на середині зали.

#### ***Завдання:***

- вироблення апломбу й координації рухів корпусу, рук, ніг, голови на середині зали;
- оволодіння мистецькими прийомами й правилами положення тіла у просторі;
- вивчення основної форми temps lie ( вперед, назад) як основного руху, який розвиває прийоми і техніку виконання поз класичного танцю;
- вивчення танцювальних кроків: pas de bourree en dehors, en dedans зі зміною ніг.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 7.2.***

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.

2. Удосконалити методику виконання основної форми temps lie, відпрацювати танцювальні кроки: pas de bourree.

*Література: 1,2,4,5,7,10,11,12,14,15,17.*

*Допоміжна література: 1,2,11,13,14,15.*

## **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 7**

Модульний контроль є результатом вивчення теми 7.2. Здобувачі повинні володіти навичками координаційних прийомів виконання основної форми temps lie, танцювальними кроками: pas de bourree зі зміною ніг.

## МОДУЛЬ 8. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ СТРИБКІВ ПЕРШОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

### ТЕМА 8.1. Технологія і методика виконання стрибка. Особливі виконавські прийоми allegro

#### *Практичні завдання № 14 до теми 8.1.*

**Мета:** набуття вмінь і навичок у виконанні рухів розділу allegro.

**Завдання:**

- засвоєння технології стрибка: поштовх, зліт, завершення;
- визначення понять виконавських прийомів стрибка: елевація, баллон;
- вивчення техніки виконання стрибків, засвоєння ролі і значення demi plie в техніці виконання стрибка.

#### *Завдання для самостійної роботи 8.1.*

1. Робота з методичною літературою, конспектування.
2. Ретельно відпрацювати вивчені стрибки.

*Література:* 1, 2, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17.

*Допоміжна література:* 1, 2, 4, 11, 13, 14, 15.

### ТЕМА 8.2. Вивчення найпростіших стрибків з двох ніг на одну

#### *Практичні заняття № 15 до теми 8.2.*

**Мета:** набуття координаційних прийомів у виконанні стрибків групи з двох ніг на одну.

**Завдання:**

- вироблення сили й еластичності м'язів у процесі оволодіння стрибками, положення en face;
- вивчення стрибків : pas assemble з відкриванням ноги вбік;
- вивчення та опанування pas balance, pas jete, sissonne simple (з двох ніг на одну).

#### *Завдання для самостійної роботи до теми 8.2.*

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
2. Технічно відпрацювати опановані стрибки, координаційні прийоми виконання.

*Література:* 1, 2, 4, 5, 7, 10, 12, 15, 17.

*Допоміжна література:* 1, 2, 11, 14, 15.

## МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 8

Здобувачі вищої освіти повинні володіти навичками виконання найпростіших стрибків, знати особливі виконавські та координаційні прийоми виконання рухів розділу allegro.

## МОДУЛЬ 9. ФАХОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ.

### ТЕМА 9.1., 9.2 Класичний танець і його термінологія

#### *Анотація до лекції 9.1, 9.2.*

Виникнення терміну «класичний танець». Термінологія класичного танцю, її засновники. Система хореографічних термінів і понять у межах навчального предмета. Основні поняття та визначення класичного танцю. Терміни класичного танцю французькою мовою. Особливості термінології класичного танцю, що відображає сутність вправи, її зміст. Актуальність використання, запозичення усталеної термінології класичного танцю іншими хореографічними дисциплінами. Загальні і своєрідні риси класичного і народно-сценічного, класичного і історико-побутового танців тощо. Класифікація та характеристика рухів класичного танцю.

#### *План*

1. Виникнення термінології класичного танцю та її засновники.
2. Система основних понять і термінів класичного танцю як засіб мислення, вироблення концепції професійної діяльності.
3. Побудова екзерсисів хореографічних дисциплін на термінології класичного танцю.
4. Термінологія рухів класичного танцю екзерсису біля станка, на середині зали, що відображає зміст і характер виконання.
5. Класифікація та характеристика рухів класичного танцю. Розподіл рухів за формами, групами, видами.

#### *Практичні заняття № 16 до теми 9.1., 9.2.*

**Мета:** набуття вмінь і навичок оперувати професійною термінологією класичного танцю в сфері виконавської, викладацької, організаційної діяльності.

#### **Завдання:**

- вільне володіння термінологією класичного танцю, його понятійно-категоріальним апаратом як усно так і письмово ;
- оволодіння групами термінів: положення тулуба: epaulement croisee, effacee; напрям вправ: en avant, en arriere, en cote; напрям рухів: en dehors, en dedans; групи battement: battement tendu, battement tendu jete, battement releve lent, grand battement; групи battement sur le cou-de-pied: battement frappe, battement double frappe, petit battement, battement battu, battement fondu, battement soutenu, battement developpe; групи стрибків: temps, pas, sissonne; група заносок: battu, entrechat; групи поворотів та обертів: en tournant, fouette, renverse, tour lent, pirouette тощо;
- вміння демонструвати впевнене і правильне виконання вправ, рухів та їх елементів, оперувати термінологією, що відображає сутність вправи, її зміст.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 9.1, 9.2.***

1. Опрацювати літературу з даної теми. Розробити презентацію на тему: «Засновники термінології класичного танцю».

2. Скласти словник для фіксації термінів класичного танцю французькою мовою, що відображає характер та зміст вправи.

*Література: 2, 4, 5, 7, 12, 15, 17.*

*Допоміжна література: 11, 13, 15.*

## **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 9**

Здобувачі вищої освіти повинні знати побудову екзерсису класичного танцю, вільно володіти термінологією класичного танцю як усно, так і письмово. Знати сутність вправи, її зміст, характеристику.

## **МОДУЛЬ 10. ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ СТАНКА ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ**

### **ТЕМА 10.1. Принципи виконання комбінаційних вправ у позах класичного танцю**

#### ***Практичні заняття № 17 до теми 10.1.***

**Мета:** формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання комбінаційних вправ екзерсису біля станка.

#### ***Завдання:***

- виконання вправ біля опори в позах класичного танцю;
- поєднання в комбінації виконання рухів в положенні en face і в позах: battement tendu, battement tendu jete;
- відпрацювання відчуття пози, узгодженості координаційних прийомів.

#### ***Завдання для самостійної роботи до теми 10.1.***

1. Опрацювати методичну літературу.
2. Засвоїти перехід з положення en face в положення epaulement під час виконання вправ.
3. Осмислено відпрацювати вивчені вправи біля станка, удосконалити техніку виконання.

### **ТЕМА 10.2. Техніка виконання рухів на півпальцях.**

#### ***Практичні заняття № 18 до теми 10.2.***

**Мета:** формування вмінь і навичок у процесі засвоєння методики виконання рухів на півпальцях біля станка.

#### ***Завдання:***

- оволодіння прийомами і технологією піднімання на півпальці та повертання на всю ступню;

- засвоєння навичок виконання рухів екзерсису на півпальцях як головній складовій навчального процесу по розвитку стійкості;
- вивчення *battement fondu*, *battement frappe*, *battement double frappe*, *petit battement sur le cou-de-pied*, *temps releve* на 45°.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 10.2.***

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Технічно відпрацювати вивчені рухи на півпальцях.
3. Удосконалити виконання.

*Література: 1, 2, 4, 5, 7, 8, 11, 12, 14, 15.*

*Допоміжна література: 1, 11, 13, 15.*

## **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 10**

Здобувачі вищої освіти повинні володіти навичками виконання рухів екзерсису біля станка на півпальцях, виконувати вправи в позах класичного танцю. Здобувачі мають знати методику виконання рухів (згідно програми); типові помилки та прийоми їх подолання.

## **МОДУЛЬ 11. ДИНАМІКА РОЗВИТКУ РУХІВ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ**

### **ТЕМА 11.1. Розвиток координації у вправах екзерсису на середині зали**

#### ***Практичні заняття № 19 до теми 11.1.***

**Мета:** формування вмінь і практичних навичок у виконанні вправ екзерсису на середині зали другого рівня складності.

#### ***Завдання:***

- поступове поєднання окремих вправ в комбінацію;
- вивчення комбінацій в позах класичного танцю;
- включення поворотів в комбінації екзерсису: *battement tendu*, *battement tendu jete* та ін.;
- відпрацювання підтягнутості корпусу, точності ракурсів, відповідності положень всіх частин тіла заданій позі, положення голови, спрямованості погляду;
- поєднання виконання рухів *en face* і в позах.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 11.1.***

1. Опрацювати літературу з методики класичного танцю, законспектувати.
2. Удосконалити майстерність виконання вивчених комбінацій в позах класичного танцю.
3. Відшліфувати виконання поворотів.

*Література: 1, 2, 4, 5, 7, 8, 11, 12, 14, 15.*

*Допоміжна література: 1, 11, 13, 15.*

## ТЕМА 11.2. Пози класичного танцю на 90°.

### *Практичні заняття № 20 до теми 11.2.*

**Мета:** формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису на середині зали.

#### **Завдання:**

- засвоєння методики та прийомів виконання поз класичного танцю на 90°: croisee, effacee, ecarte; I, II, III arabesques; attitude croisee, effacee;
- оволодіння схемою рухів ніг, рук, голови, відпрацювання виразності спрямованості погляду в позах;
- опанування мистецькими прийомами й правилами положення тіла у просторі;
- класифікація поз класичного танцю;
- визначення форм поз класичного танцю: малі, середні, великі;
- визначення видів: croise, effacee, ecarte.

### *Завдання для самостійної роботи до теми 11.2.*

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
2. Відпрацювати методику, виразність виконання поз класичного танцю на 90°.

*Література:* 2, 4, 5, 7, 8, 11, 12, 14, 15.

*Допоміжна література:* 1, 4, 13, 14, 15.

## МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 11

Здобувачі вищої освіти повинні знати класифікацію поз класичного танцю, визначення поняття «поза класичного танцю», володіти навичками побудови поз класичного танцю на 90°.

## МОДУЛЬ 12. ПОДАЛЬШЕ ОВОЛОДІННЯ КООРДИНАЦІЮ РУХІВ РОЗДІЛУ ALLEGRO

### ТЕМА 12.1. Методика вивчення рухів розділу allegro другого рівня складності

#### *Практичні заняття № 21 до теми 12.1.*

**Мета:** формування вмінь і навичок у виконанні ускладнених стрибків.

#### **Завдання:**

- засвоєння методики виконання, вимог основних принципів виконання стрибків другого рівня складності;
- вивчення та відпрацювання pas glissade у всіх напрямках, pas assemble вперед, назад;
- опанування стрибками групи з двох на одну.

### *Завдання для самостійної роботи до теми 12.1.*

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.

2. Технічно відпрацювати практичні навички опанованих стрибків.
3. Удосконалити координаційні прийоми виконання.

## **ТЕМА 12.2. Методика вивчення стрибків в позах**

### ***Практичні заняття 22 до теми 12.2.***

**Мета:** набуття вмінь і навичок у виконанні стрибків другого рівня складності.

#### ***Завдання:***

- засвоєння вимог основних принципів виконання allegro в позах;
- вивчення pas assemble в позах, pas jete в позах; sissonne simple в epaulement;
- вивчення й відпрацювання pas de basque, набуття навичок координації.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 12.2.***

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
2. Технічно відпрацювати вивчені рухи розділу allegro.

*Література:* 1, 2, 4, 5, 8, 11, 12, 15.

*Допоміжна література:* 1, 2, 4, 11, 13, 14, 15.

## **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 12**

Здобувачі мають знати опанований хореографічний матеріал розділу allegro, основні принципи і координаційні прийоми виконання стрибків в позах класичного танцю.

## **МОДУЛЬ 13. РОЗШИРЕННЯ АРСЕНАЛУ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ**

### **ТЕМА 13.1. Методика виконання вправ біля станка другого рівня складності.**

#### ***Практичні заняття № 23 до теми 13.1.***

**Мета:** оволодіння професійними компетентностями виконання рухів і вправ екзерсису біля станка.

#### ***Завдання:***

- удосконалення, повторення опанованих вправ зі збільшенням силового навантаження;
- виконання вправ у більш жвавому темпі;
- вивчення підготовчих вправ до обертання (партерне обертання): preparation до pirouette en dehors, en dedans з V позиції;
- закінчення вправ у маленькі пози croisee, effacee, ecartee на витягнутій нозі і в demi- plie;
- розвиток сили опорної ноги: введення в комбінації plie-releve;

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 13.1.***

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
2. Детально відпрацювати вивчені комбінації біля станка.
3. Відшліфувати preparation до pirouette з V позиції біля станка.

### **ТЕМА 13.2. Вивчення з'єднувальних і допоміжних рухів.**

#### ***Практичні заняття № 24 до теми 13.2.***

**Мета:** набуття практичних навичок і вмінь у виконанні допоміжних рухів біля опори.

#### ***Завдання:***

- вивчення і відпрацювання методики виконання допоміжних рухів: pas tombe, pas coupe, pas de bourree.
- введення допоміжних рухів у комбінації екзерсису біля станка для поєднання окремих елементів.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 13.2.***

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Відпрацювати допоміжні рухи у «чистому» вигляді з включенням їх у вправи екзерсису.
3. Удосконалити методику виконання з'єднувальних рухів в комбінаціях.

*Література:* 1, 2, 4, 5, 8, 11, 12, 15.

*Допоміжна література:* 1, 2, 11, 13, 14, 15.

## **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 13**

Модульний контроль є результатом вивчення теми 13.1. Здобувачі мають знати з'єднувальні і допоміжні рухи класичного танцю, володіти практичними навичками виконання вправ екзерсису другого рівня складності.

## **МОДУЛЬ 14. УСКЛАДНЕННЯ ВПРАВ ЕКЗЕРСISУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ**

### **ТЕМА 14.1. Методика виконання поворотів на середині зали.**

#### ***Практичні заняття № 25 до теми 14.1.***

**Мета:** формування вмінь і навичок у виконанні вправ екзерсису на середині зали.

#### ***Завдання:***

- засвоєння прийомів і технології виконання поворотів, оволодіння координацією, узгодженістю роботи корпусу, рук, ніг, голови;
- включення поворотів у комбінації екзерсису на середині зали: battement tendu, battement tendu jete;
- вивчення IV, V форм port de bras, оволодіння координаційними прийомами виконання.

***Завдання для самостійної роботи до теми 14.1.***

1. Опрацювання методичної літератури.
2. Відпрацювання техніки поворотів у вправах в «чистому» вигляді.
3. Удосконалити координаційні прийоми виконання.

**ТЕМА 14.2. Елементарне adagio як засіб оволодіння позами класичного танцю на 90°**

***Практичні заняття № 26 до теми 14.2.***

***Мета:*** формування вмінь і навичок у виконанні adagio на середині зали.

***Завдання:***

- засвоєння методики і прийомів виконання поз і рухів класичного танцю у виконанні adagio;
- оволодіння переходом з однієї пози в іншу без зміни опорної ноги;
- відпрацювання точності позицій і положень ніг і рук, чіткої координації при поєднанні рухів ніг, рук, голови;
- відпрацювання музикальності виконання, оволодіння злитістю, пластичністю port de bras;
- вивчення IV arabesques, оволодіння практичними навичками виконання, координацією;
- оволодіння методикою виконання temps lie par terre з перегинанням корпусу;
- вивчення танцювальних кроків: pas de bourree без зміни ніг;
- включення в adagio допоміжних рухів, що розвиває танцювальність.

***Завдання для самостійної роботи до теми 14.2.***

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
2. Відпрацювати вивчений новий хореографічний матеріал.
3. Удосконалити майстерність, культуру виконання.

*Література:* 1, 2, 4, 5, 8, 11, 12, 14, 15.

*Допоміжна література:* 1, 2, 4, 11, 13, 14, 15.

**МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 14**

Модульний контроль є результатом вивчення теми 14.2. Здобувачі мають знати які рухи класичного танцю є складовими навчальної форми adagio в екзерсисі на середині зали. Повинен володіти методикою виконання поз класичного танцю у структурі елементарного adagio, у вправах біля станка та на середині зали.

## МОДУЛЬ 15. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ СТРИБКІВ ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

### ТЕМА 15.1 Техніка виконання рухів розділу *allegro*

#### *Практичні заняття № 27 до теми 15.1.*

**Мета:** набуття вмінь і навичок у виконанні рухів розділу *allegro* другого рівня складності.

**Завдання:**

- вироблення сили й еластичності м'язів у процесі оволодіння методики виконання *allegro*;
- оволодіння координаційними прийомами виконання стрибків;
- вивчення групи стрибків *sissonne*: *sissonne ferme en face*, *sissonne ouverte en face* з закінченням носком у підлогу і на 45°;
- вивчення і відпрацювання *grand changement de pied*, *grand pas echappe*, *pas echappe* на одну ногу;
- опанування *double assemble*;
- оволодіння навичками виконання стрибків з поворотом на 1/4 кола: *changement de pieds*.

#### *Завдання для самостійної роботи до теми 15.1.*

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати методику виконання вивчених стрибків, вивчити термінологію.
2. Удосконалити виконання вивченого хореографічного матеріалу.

### ТЕМА 15.2. Сценічні рухи.

#### *Практичні заняття № 28 до теми 15.2.*

**Мета:** оволодіння професійними компетентностями методики виконання сценічних рухів екзерсису на середині зали.

**Завдання:**

- оволодіння сценічною різновидністю рухів;
- вивчення сценічного *preparation*;
- опанування методикою виконання сценічного *sissonne* у перший *arabesques*;
- засвоєння координаційних прийомів виконання, узгодженості роботи корпусу, ніг, рук, голови.

#### *Завдання для самостійної роботи до теми 15.2.*

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Відпрацювати сценічні рухи.
3. Удосконалити координацію.

*Література:* 1, 2, 4, 5, 7, 8, 11, 15.

*Допоміжна література:* 1, 2, 11, 13, 14, 15.

## МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 15

Модульний контроль за темою 15.1. Здобувачі вищої освіти повинні володіти координаційними прийомами виконання вивчених стрибків, знати техніку передачі рухів розділу *allegro*, вільно володіти термінологією класичного танцю.

### МОДУЛЬ 16. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

#### ТЕМА 16.1. Класичний танець як стійка система виразних засобів хореографії

##### *Анотація до лекції 16.1.*

Витоки класичного танцю. Історичний процес формування. Еволюція розвитку класичного танцю як виразного засобу хореографічного мистецтва. Систематизація танцювальних положень і рухів балетного мистецтва. Процес формування терміну «класичний танець». Виникнення та розвиток техніки класичного танцю.

Класична спадщина балетного мистецтва як художня цінність. Збереження і передача естетичних принципів, композиційних прийомів, художнього смаку і форм балетного мистецтва минулих епох. Сучасний стан і тенденції розвитку класичного танцю.

##### *План*

1. Історичний процес формування класичного танцю.
2. Етапи виникнення та розвитку техніки класичного танцю.
3. Сучасний стан і тенденції розвитку класичної хореографії.

##### *Завдання для самостійної роботи до теми 16.1.*

Ознайомитися та проаналізувати праці Ю. Станішевського, О. Чепалова, І. Зарицької, В. Туркевича.

*Література: 7, 14, 15, 16.*

*Допоміжна література: 6, 8, 9, 10, 14.*

#### ТЕМА 16.2. Теоретична спадщина та методичні матеріали з класичного танцю.

##### *Анотація до лекції 16.2.*

Класичний танець як основа розвитку всіх видів хореографічного мистецтва. Роль видатних хореографів у становленні вітчизняної школи класичного танцю.

Майстри класичної хореографії та їхній внесок у розвиток хореографічного

мистецтва: Березова Галина Олексіївна, Варвара Павлівна Мей, Зихлінська Лоліта Ростиславна, Ахемян Тетяна Луківна, Цветкова Лариса Юріївна та ін. Теоретична спадщина, що відображає досвід багатьох поколінь.

Перший підручник по методиці викладання класичного танцю - «Основи класичного танцю» (1934 р.).

Значення фіксування та популяризації кращих зразків класичної хореографії, уроків видатних майстрів класичного танцю.

### ***План***

1. Класичний танець як основа розвитку всіх видів хореографічного мистецтва.

2. Майстри класичної хореографії та їхній внесок у становлення і розвиток теоретичної думки у галузі хореографічної культури.

3. Методичні матеріали з класичного танцю.

### ***Практичні заняття № 29 до теми 16.2.***

***Мета:*** набуття вмінь і навичок опрацьовувати та аналізувати теоретичні праці і методичні матеріали з класичної хореографії, вміння застосовувати набуті знання на практиці.

#### ***Завдання:***

- вивчення запису прикладів навчальних комбінацій у структурно-схематичній формі;
- опанування системою записів рухів, вправ, комбінацій екзерсису класичного танцю;
- оволодіння вміннями, знаннями з питань аналізу хореографічного тексту за схемою записів;
- використання світового та вітчизняного методико-практичного досвіду викладання;
- вивчення взаємозв'язку біомеханіки і естетичних канонів класики як найважливішого принципа у вивченні елементів класичного екзерсису;
- активізація моніторингу інтернет-ресурсів, друкованих засобів інформації, наукової періодики на сайтах Національних бібліотек з метою пошуку нових праць теоретичного та методичного змісту.

#### ***Завдання для самостійної роботи до теми 16.2.***

1. Ознайомитися з основними працями, матеріалами, статтями, підручниками, навчальними посібниками з класичного танцю. Обґрунтувати значущість теоретичної спадщини.

2. Проаналізувати основні розділи підручника Л. Ю. Цветкової «Методика викладання класичного танцю». Визначити роль та значення методичної праці.

3. Використовуючи структурно-схематичну форму запису рухів класичного танцю, самостійно розписати вправи екзерсису біля станка.

*Література:* 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17.

*Допоміжна література:* 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15.

## МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 16

Модульний контроль є результатом вивчення теми 16.2. Здобувачі вищої освіти мають знати навчально-методичну літературу з дисципліни, особливості кожної праці, вміння працювати з літературними джерелами. Здобувачі повинні оволодіти системою запису рухів класичного екзерсису у структурно-схематичній формі, вміння аналізувати хореографічний текст.

### МОДУЛЬ 17. ЗАКРІПЛЕННЯ ОСНОВ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ

#### ТЕМА 17.1 Вправи екзерсису біля станка ускладненої координації

##### *Практичні заняття № 30 до теми 17.1*

**Мета:** набуття практичних навичок і вмінь у виконанні вправ екзерсису біля станка третього рівня складності.

**Завдання:**

- опанування напівповоротів і поворотів у різних вправах біля опори: battement tendu, battement tendu jete, battement fondu, battement frappe;
- оволодіння прийомів fouette en dehors, en dedans на 1/4, 1/2 кола en face та із пози в позу з носком у підлогу, на 45°;
- вивчення pas tombe на місці та з просуванням у всіх напрямках, з закінченням на sur le cou-de-pied, носком у підлогу і на 45°, pas coupe.
- опанування III port de bras з розтяжкою вперед, назад, з переходом з однієї ноги на другу (pas degage);

##### *Завдання для самостійної роботи до теми 17.1.*

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Технічно відпрацювати і удосконалити навички вивчених рухів, вправ.

#### ТЕМА 17.2. Екзерсис на середині зали: вивчення рухів en tournant

##### *Практичні заняття № 31 до теми 17.2.*

**Мета:** формування вмінь і навичок у процесі засвоєння елементарних рухів en tournant.

**Завдання:**

- оволодіння методикою виконання елементарних рухів в повороті: en tournant на 1/8 кола ( battement tendu, battement tendu jete, rond de jambe par terre);
- засвоєння техніки повороту fouette en dehors, en dedans на 1/4 кола en face та із пози в позу з носком у підлогу, на 45°;
- введення pas tombe на місці та pas coupe у вправи: battement fondu, battement frappe, petit battement sur le cou-de-pied;
- вивчення VI форми port de bras, оволодіння координаційними прийомами виконання;

- вивчення підготовчих вправ (preparation) до pirouette з II, V позицій.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 17.2.***

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати методику виконання вивчених рухів.
2. Відпрацювати, удосконалити вивчений хореографічний матеріал.

## **ТЕМА 17.3. Allegro. Вивчення стрибків з просуванням**

### ***Практичні заняття № 32 до теми 17.3.***

**Мета:** формування вмінь і навичок у засвоєнні рухів розділу allegro з просуванням.

#### ***Завдання:***

- вивчення методики виконання pas glissade у всіх напрямках і в маленьких позах croisee, effacee, ecartee вперед, назад;
- опанування pas assemble з просуванням en face у всіх напрямках;
- оволодіння технікою виконання pas jete en face і в epaulement вперед, назад, в малі пози, на місці і з просуванням;
- вивчення temps leve saute на одній нозі en face і epaulement;
- оволодіння pas echarpe у II і IV позиції з закінченням на одну ногу en face і epaulement.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 17.3.***

1. Опрацювати методичну літературу.
2. Відшліфувати практичні навички виконавської техніки стрибків з просуванням.
3. Удосконалити координаційні прийоми виконання.

*Література: 1, 2, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15.*

*Допоміжна література: 1, 2, 11, 13, 15.*

## **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 17**

Модульний контроль є результатом вивчення тем 17.2., 17.3.. Здобувачі мають знати методику виконання рухів згідно програми, типові помилки та прийоми їх подолання. Повинні володіти навичками виконання елементарних рухів екзерсису на середині зали en tournant, підготовчих вправ до обертання, методикою виконання стрибків з просуванням.

## **МОДУЛЬ 18. СТІЙКІСТЬ ЯК ОСНОВА ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ**

### **ТЕМА 18.1. Розвиток техніки виконання вправ екзерсису біля станка.**

#### ***Практичні заняття № 33 до теми 18.1***

**Мета:** формування вмінь і навичок у процесі засвоєння технічних прийомів виконання ускладнених вправ екзерсису біля опори.

### ***Завдання:***

- поєднання у комбінаціях виконання рухів en face і в позах;
- збільшення кількості plie- releve у вправах екзерсису: battement fondu plie- releve на півпальцях en face і в позах; battement fondu plie-releve з demi rond de jambe; double battement fondu en face і в позах;
- виконання battement releve lent на 90°, battement developpe на 90°, demi rond de jambe на 90° на півпальцях і в позах;
- вивчення preparation до pirouette з V, II позицій.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 18.1.***

1. Опрацювати методичну літературу.
2. Відпрацювати вивчені рухи, комбінації біля станка.
3. Удосконалити виконавську майстерність.

## **ТЕМА 18.2. Ускладнення сполучень у вправах екзерсису біля станка.**

### ***Практичні заняття № 34 до теми 18.2.***

**Мета:** набуття вмінь і навичок у процесі засвоєння координаційних прийомів

рухів, вправ екзерсису біля станка з використанням технічно ускладнених елементів.

### ***Завдання:***

- включення в комбінації поворотів, tours;
- оволодіння виконавськими навичками повороту на 360°;
- вивчення напівповоротів en dehors, en dedans з підміною ноги на всій ступні, на півпальцях; tombe з напівповоротом sur le cou- de- pied en dehors, en dedans; pas tombe з просуванням;
- поєднання кілька рухів із збільшенням кількості технічно ускладнених елементів;
- введення epaulement effacee і croisee у вправи battement soutenu на 90,
- урізноманітнення вправ : різні port de bras у поєднанні з роботою ніг;
- вивчення grand rond de jambe developpe на 90°.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 18.2.***

1. Опрацювати методичну літературу.
2. Відшліфувати виконавські навички вивчених вправ і рухів з використанням технічно ускладнених елементів.

*Література: 1, 2, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 15.*

*Допоміжна література: 1, 2, 11, 13, 15.*

## **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 18**

Модульний контроль є результатом вивчення тем 18.1., 18.2.. Здобувачі повинні володіти навичками виконання вправ і комбінацій з використанням технічно ускладнених елементів. Демонструвати способи виконання технічно складних елементів, рухів та їх поєднань.

## МОДУЛЬ 19. ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТРЕТЬОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

### ТЕМА 19.1. Методика виконання вправ на півпальцях на середині зали.

#### *Практичні заняття № 35 до теми 19.1.*

**Мета:** формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання вправ на півпальцях на середині зали.

#### **Завдання:**

- продовження роботи над розвитком музикальності виконання;
- оволодіння навичками виконання вправ екзерсису на півпальцях: battement fondu, battement fondu plie-releve; double battement fondu, battement soutenu, battement frappe, petite battement sur le cou-de-pied, rond de jambe en l'air, battement releve lent, battement developpe у великі пози;
- вивчення pas de bourree ballote croisee і effacee носком у підлогу і на 45° на місці і з просуванням; pas de bourree dessus-dessous.

#### *Завдання для самостійної роботи до теми 19.1.*

1. Опрацювати літературу з методики виконання класичного танцю, законспектувати новий хореографічний матеріал.
2. Відпрацювати вивчені вправи і комбінації, технічно удосконалити.

### ТЕМА 19.2. Методика виконання pirouette. Роль та значення preparation у технології вивчення pirouette.

#### *Практичні заняття № 36 до теми 19.2.*

**Мета:** формування вмінь і навичок у виконанні обертальних рухів екзерсису на середині зали.

#### **Завдання:**

- оволодіння основними прийомами виконання preparation до pirouette з IV позиції;
- визначення понять направлення обертань: en dehors, en dedans з передуючим їм положенням рук у preparation;
- опанування pirouette en dehors, en dedans з V, II та з IV позицій із закінченням у V, IV позицію (один поворот).

#### *Завдання для самостійної роботи до теми 19.2.*

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
2. Засвоїти методику виконання pirouette з II, V, IV позицій.
3. Відшліфувати координаційні прийоми виконання: узгодженість роботи корпусу, ніг, рук, голови.

*Література:* 1, 2, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 14, 15.

*Допоміжна література:* 1, 2, 4, 11, 13, 14, 15.

## МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 19

Модульний контроль є результатом вивчення тем 19.1., 19.2. Здобувачі вищої освіти повинні володіти технікою виконання вправ на півпальцях на середині зали; координаційними прийомами виконання pirouette з II, V, IV позицій у «чистому» вигляді.

### МОДУЛЬ 20. РОЗВИТОК КООРДИНАЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ РУХІВ РОЗДІЛУ ALLEGRO

#### ТЕМА 20.1. Засвоєння техніки ускладнених стрибків

##### *Практичні заняття № 37 до теми 20.1.*

**Мета:** формування вмінь і навичок у виконанні технічно ускладнених стрибків.

##### **Завдання:**

- засвоєння принципів виконання стрибків, ускладнених поворотами;
- відпрацювання рухів allegro, оволодіння координацією виконання, танцювальною майстерністю;
- вивчення методики виконання pas coupe, pas ballonne з просуванням, petite sissonne tombe en face у всіх напрямках і в позах з закінченням носком у підлогу, petite sissonne ouverte на 45° в позах, sissonne fermee в позах, temps lie saute, pas de chat із V в Vпозицію (сценічна форма).

##### *Завдання для самостійної роботи до теми 20.1.*

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Технічно удосконалити виконання вивчених стрибків та відшліфувати якість, форму виконання.
3. Відпрацювати координаційні прийоми, виконавські навички.

#### ТЕМА 20.2. Підготовчі вправи до заносок.

##### *Практичні заняття № 38 до теми 20.2.*

**Мета:** формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання рухів allegro.

##### **Завдання:**

- подальший розвиток координаційних прийомів рухів allegro;
- засвоєння підготовчих вправ до виконання заносок;
- вивчення echange battu («заноски» з другої позиції).

##### *Завдання для самостійної роботи до теми 20.2.*

1. Опрацювати навчально-методичну літературу, законспектувати.
2. Відпрацювати вправи до заносок, опанувати техніку виконання.

*Література:* 1, 2, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 15.

*Допоміжна література:* 1, 11, 13, 14, 15.

## МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 20

Модульний контроль є результатом вивчення тем 20.1. і 20.2. Здобувачі повинні знати засоби розвитку музикальності в процесі занять класичного танцю, методику виконання ускладнених рухів розділу allegro. Володіти навичками виконання стрибків, урізноманітнення їх поєднання, високим рівнем координаційних прийомів.

### МОДУЛЬ 21. УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

#### ТЕМА 21.1. Ускладнення екзерсису біля станка елементами віртуозної техніки

##### *Практичні заняття № 39 до теми 21.1.*

**Мета:** набуття навичок виконання елементів віртуозної техніки.

**Завдання:**

- виконання pirouette з V позиції у різних вправах;
- виконання напівповоротів на одній нозі (друга у положенні sur le cou-de-pied або на 45°, 90°), напівповороти з прийому fouette;
- вивчення pirouette з temps releve, temps releve з tour en dehors, en dedans.

##### *Завдання для самостійної роботи до теми 21.1.*

1. Опрацювати літературу з методики виконання класичного танцю, законспектувати.
2. Опанувати різноманітні підходи і прийоми виконання технічно складних елементів.

#### ТЕМА 21.2. Вивчення вправ екзерсису біля станка четвертого рівня складності

##### *Практичні заняття № 40 до теми 21.2.*

**Мета:** набуття практичних навичок і вмінь у виконанні рухів екзерсису біля станка четвертого рівня складності.

**Завдання:**

- опанування методики виконання grand rond de jambe developpe, grand battement jete на півпальцях;
- вивчення developpe plie releve;
- засвоєння координаційних прийомів виконання flic-flac en face, en tournant на 1/2 ;
- оволодіння поворотом en dehors, en dedans з ногою, витягнутою попереду або позаду на 45° з прийому plie releve;
- вивчення battement double frappe en tournant на 1/4, 1/2 кола en dehors, en dedans en face, із пози в позу;
- засвоєння методики виконання battement fondu на 90°, battement soutenu на 90° en face і у великих позах;

- вивчення battement battu sur le cou-de-pied en face і в epaulement;
- вивчення grand rond de jambe jete en dehors, en dedans;
- опанування battement developpe з повільним поворотом прийомом fouette на 1/4, 1/2 en dehors, en dedans (вправа виконується на цілій стопі, на півпальцях, в demi-plie en face і із пози в позу;
- grand battement jete зі швидким developpe (м'який battement).

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 21.2.***

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати методику виконання вивчених рухів.
2. Відшліфувати практичні навички координації у вправах екзерсису, чистоту виконання, художню виразність.

*Література: 1, 2, 4, 5, 7, 11, 12, 13, 15.*

*Допоміжна література: 4, 5, 11, 15.*

## **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 21**

Модульний контроль є результатом вивчення теми 21.1. Здобувачі повинні володіти методикою виконання вправ екзерсису біля станка у поєднанні з віртуозною технікою, набути навички майстерності й виразності виконання.

## **МОДУЛЬ 22. ТЕХНІКА ЯК ЗАСІБ СТВОРЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ**

### **ТЕМА 22.1. Методика виконання вправ екзерсису на середині зали четвертого рівня складності**

#### ***Практичні заняття № 41 до теми 22.1.***

**Мета:** формування вмінь і навичок у виконанні ускладнених вправ екзерсису на середині зали.

#### ***Завдання:***

- максимальне використання en tournant і pirouette у різних вправах;
- опанування battement tendu, battement tendu jete, rond de jambe par terre en tournant на 1/4, 1/2 повороту en dehors, en dedans;
- засвоєння методики виконання pas ballote носком у підлогу і на 45° en face, на croisee, effacee;
- вивчення підготовчих вправ до tour en dehors, en dedans з другої позиції на 90°;
- опанування VI port de bras-preparation;
- вивчення tour lent у великих позах;
- вивчення temps lie на 90° вперед, назад;
- оволодіння виконанням pirouette з другої, п'ятої, четвертої позиції;

- набуття практичних навичок: pas de bourree ballotte en tournant 1/4 повороту, pas de bourree en tournant en dehors, en dedans зі зміною ніг; pas de bouree dessus-dessous.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 22.1.***

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
2. Технічно відпрацювати методика опанованих рухів, вправ, вивчених комбінацій.
3. Удосконалити виконавську майстерність, художню виразність, танцювальну культуру виконання.

## **ТЕМА 22.2. Методика виконання прийомів віртуозної техніки у вправах allegro**

### ***Практичні заняття № 42 до теми 22.2.***

**Мета:** формування вмінь і практичних навичок у процесі засвоєння принципів виконання віртуозної техніки стрибків.

#### ***Завдання:***

- вивчення і відпрацювання pas emboite на 45°, pas chasse;
- засвоєння вимог основних принципів виконання великих стрибків: grand sissonne ouverte в позах без просування та з просуванням;
- розвиток вивчення рухів en tournant: опанування pas echange en tournant;
- pas assemble з просуванням;
- подальше оволодіння заносками (battus): echange battu, royal, entrechat-quatre;
- вивчення і відпрацювання echange battu з закінчення на одну ногу, echange battu з ускладненою заноскою;
- опанування assemble battu.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 22.2.***

1. Опрацювати літературу з методики виконання класичного танцю.
2. Відшліфувати практичні навички виконання віртуозної техніки розділу allegro.
3. Відпрацювати підходи до великих стрибків і техніку їх завершення.
4. Відшліфувати якість і форму виконання вивчених стрибків, заносок.

*Література: 1, 2, 4, 5, 7, 11, 12, 13, 15.*

*Допоміжна література: 1, 4, 5, 11, 15.*

## **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 22**

Модульний контроль є результатом вивчення теми 22.2. Здобувачі вищої освіти мають знати технологію виконання різних видів ускладнених стрибків, володіти методикою виконання великих стрибків, технікою виконання заносок.

## **МОДУЛЬ 23. МЕТОДИКА ПОБУДОВИ ЗАНЯТТЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ**

### **ТЕМА 23.1. Принципи побудови навчальної форми танцювальної комбінації**

#### *Анотація до лекції 23.1.*

Мета та завдання побудови заняття класичного танцю. Методика складання навчальної форми танцювальної комбінації. Технології побудови. Особливості прийомів просторового рішення побудови навчальних форм танцювальних комбінацій на середині зали: *adagio*, *allegro*, обертів тощо. Побудова танцювальних комбінацій у взаємодії з музичним матеріалом. Підготовча робота з концертмейстером по музичному оформленню навчальної форми танцювальної комбінації. Тривалість навчальної форми танцювальної комбінації (8 – 16 тактів). Музичний розмір 2/4, 4/4, 3/4. Використання у поєднанні не більш 2-3 основних і одного з'єднувального рухів. Аналіз структури навчального приклада. Виявлення помилок, їхнє корегування.

#### *План*

1. Мета та основні завдання побудови навчальної форми танцювальної комбінації.
2. Особливості прийомів просторового рішення побудови навчальної форми танцювальної комбінації на середині зали.
3. Аналіз структури навчального приклада.

#### *Практичні заняття № 43 до теми 23.1.*

**Мета:** формування вмінь і навичок у процесі засвоєння методики побудови навчальної форми танцювальної комбінації.

#### **Завдання:**

- оволодіння основними принципами побудови заняття класичного танцю;
- засвоєння методики складання навчальних комбінацій;
- опанування навичками доцільного поєднання рухів класичного танцю під час побудови комбінацій;
- оволодіння знаннями з раціонального дозування м'язового навантаження;
- оволодіння особливостями прийомів просторового рішення побудови навчальної комбінації на середині зали;
- засвоєння законів динамічного розвитку рухів класичного танцю у процесі творчої роботи.

#### *Завдання для самостійної роботи до теми 23.1.*

1. Підібрати музичний матеріал до танцювальної композиції простої форми у відповідності до темпу, характеру.
2. Визначити мету та завдання танцювальної композиції простої форми.

3. Розкрити логіку комбінування рухів класичного екзерсису: однієї групи, суміжних: одного виду, розділу тощо.

4. Скласти навчальну танцювальну комбінацію на основі рухів класичного танцю.

*Література: 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15.*

*Допоміжна література: 1, 2, 3, 4, 5, 11, 14, 15.*

## **ТЕМА 23.2. Принципи музичного оформлення класичного танцю**

### ***Анотація до лекції 23.2.***

Музичне оформлення заняття з класичного танцю як важливий фактор естетичного та художнього виховання здобувачів.

Роль концертмейстера у навчальному процесі. Завдання концертмейстера по вихованню музикального смаку і розвитку професійної культури здобувачів. Змістовність консультативної роботи концертмейстера зі здобувачами у навчальному процесі.

Музичний матеріал – основа навчального хореографічного процесу. Музичне оформлення академічної побудови заняття: біля станка, на середині зали. Відмінні риси музичного супроводу групових і індивідуальних форм навчальної побудови комбінацій.

Форми і методи роботи. Принципи відбору навчального матеріалу. Якість виконання. Відповідність музичного і хореографічного змісту в процесі формування репертуарної програми побудови навчальної дисципліни. Формування музичного матеріалу з використанням нотної літератури. Робота концертмейстера і педагога з добору музичного матеріалу. Підпорядкування рухів музичній фразі. Відповідність рухів структурі музичного твору.

Використання на лекціях і практичних заняттях технічних засобів для прослуховування і використання музичного матеріалу.

### ***План***

1. Музичне оформлення заняття класичного танцю як важливий фактор естетичного виховання.

2. Роль концертмейстера у навчальному процесі.

3. Музичний матеріал як основа навчального хореографічного процесу. Музичні терміни.

4. Форми і методи роботи концертмейстера і педагога, їхній зміст.

### ***Практичні заняття № 44 до теми 23.2.***

**Мета:** оволодіння основними принципами музичного оформлення заняття класичного танцю.

#### ***Завдання:***

- визначення метроритмічної і темпової основи навчальної танцювальної комбінації біля станка;
- консультативна робота з концертмейстером по підборі музичного матеріалу до навчальної комбінації;

- визначення музичного розміру, характеру, кількості тактів звукового оформлення до навчальної комбінації біля станка і на середині зали;
- виховання естетичного та художнього смаку.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 23.2.***

1. Зробити порівняльний аналіз музичного супроводу занять класичного танцю і народно-сценічного, класичного і історико-побутового тощо.
2. Опрацювати музичну термінологію для педагогічної роботи на заняттях класичного танцю.
3. Законспектувати музичні терміни, необхідні для роботи з концертмейстером.

*Література: 3, 6, 13, 15.*

*Допоміжна література: 5, 7.*

## **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 23**

Модульний контроль є результатом вивчення теми 23.1. Здобувачі вищої освіти мають знати технологію побудови, методика складання навчальної форми танцювальної комбінації біля станка. Знати особливості прийомів просторового рішення побудови навчальної форми танцювальної комбінації на середині зали. Володіти вміннями доцільного поєднання рухів при побудові вправ, володіти знаннями з раціонального дозування м'язового навантаження.

## **МОДУЛЬ 24. МЕТОДИКА ПОБУДОВИ ВЛАСНИХ НАВЧАЛЬНИХ КОМБІНАЦІЙ**

### **ТЕМА 24.1. Створення власних навчальних комбінацій біля станка**

#### ***Практичні заняття № 45 до теми 24.1.***

**Мета:** оволодіння професійними компетентностями методики побудови навчальної комбінації біля станка.

#### ***Завдання:***

- засвоєння основних принципів побудови навчальної комбінації;
- визначення мети і завдання форми навчальної комбінації у структурі навчальних занять;
- оволодіння логікою комбінування рухів класичного екзерсису: в одній групі, суміжних; одного виду, розділу в процесі роботи по створенню танцювальної комбінації;
- оволодіння навичками побудови навчальних комбінацій на основі вивчених рухів класичного танцю;
- розвиток творчих здібностей здобувача.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 24.1.***

1. Опрацювати літературу.

2. Самостійно скласти навчальну танцювальну комбінацію біля станка на основі рухів класичного матеріалу.
3. Удосконалити виконавську майстерність, пластику, культуру виконання.

## **ТЕМА 24.2. Створення власних навчальних комбінацій на середині зали**

### ***Практичні заняття № 46 до теми 24.2.***

**Мета:** оволодіння професійними компетентностями методики побудови танцювальної комбінації на середині зали.

#### ***Завдання:***

- оволодіти навичками побудови навчальних комбінацій на середині зали на основі вивчених рухів класичного танцю;
- визначення мети і завдання форми навчальної комбінації у структурі навчальних занять;
- оволодіння логікою комбінування рухів класичного екзерсису: в одній групі, суміжних; одного виду, розділу в процесі роботи по створенню танцювальної комбінації;
- розвиток творчих здібностей здобувача.

### ***Завдання для самостійної роботи до теми 24.2 .***

1. Опрацювати методичні праці Л. Ю. Цветкової, зокрема, навчальний підручник «Методика викладання класичного танцю».
2. Скласти та відпрацювати навчальну танцювальну комбінацію на середині зали на основі рухів класичного танцю.

*Література:* 1,2,4,5,7,8,9,11,12,13,14,15.

*Допоміжна література:* 1,2,3,4,5,11,13,14,15, 6

## **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 24**

Здобувачі вищої освіти мають володіти навичками складання комбінацій екзерсису біля опори і на середині зали. Вміти охарактеризувати методику побудови навчальної форми танцювальної комбінації на матеріалі класичного танцю. Демонструвати впевнене і правильне виконання створених комбінацій з правильною методичною розкладкою кожного руху; знати термінологію, зокрема, вміти назвати кожний із використаних у комбінації рухів, елементів вправи. Володіти технікою передачі і відпрацювання рухів, елементів.

## **МОДУЛЬ 25. МУЗИЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ ВЛАСНИХ НАВЧАЛЬНИХ КОМБІНАЦІЙ**

### **ТЕМА 25.1. Методика роботи з концертмейстером**

#### ***Практичні заняття № 47 до теми 25.1.***

**Мета:** оволодіння професійними компетентностями у процесі роботи з

концертмейстером по підборі музичного оформлення для створення власних комбінацій.

***Завдання:***

- консультативна робота з концертмейстером по підборі музичного матеріалу для створення навчальної форми танцювальної комбінації у відповідності до ритму, темпу, характеру;
- дібрати й проаналізувати музичний матеріал;
- визначити темп музичного фрагмента й динамічні відтінки;
- визначення музичного розміру, характеру, кількості тактів звукового оформлення для навчальної форми танцювальної комбінації біля станка і на середині зали.

***Завдання для самостійної роботи до теми 25.1.***

1. Використати навчально-методичний матеріал у практичній роботі. Законспектувати музичні терміни.
2. Підібрати музичне оформлення до власних комбінацій.
3. Проаналізувати з концертмейстером музичний матеріал.

**ТЕМА 25.2. Презентація власного комплексу вправ.**

***Практичні заняття № 48 до теми 25.2.***

***Мета:*** формування вмінь і навичок презентувати власні, самостійно створені навчальні комбінації.

***Завдання:***

- оволодіння механізмами практичного показу власної творчої роботи;
- визначення прийомів і методів, що забезпечують результативність презентації власних комбінацій;
- розучування та відпрацювання з однокурсниками власних комбінацій, рухів та елементів;
- удосконалення художньої виразності, виконавської майстерності, культури виконання.

***Завдання для самостійної роботи до теми 25.2.***

1. Удосконалити, відшліфувати самостійно створені комбінації біля станка і на середині зали, підготувати практичний показ.
2. Відпрацювати виразність виконання, пластичність, виконавську культуру.

*Література:* 3, 4, 5, 6, 7, 12, 13, 15.

*Допоміжна література:* 3, 4, 5, 7, 11, 15, 6

**МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 25**

Здобувачі вищої освіти повинні знати форму і методи роботи з концертмейстером по підборі музичного матеріалу до створених власних

комбінацій. Вміти підібрати музичний матеріал до комбінацій у відповідності до темпу, характеру. Вміти працювати над розвитком створених комбінацій шляхом поступового ускладнення хореографічного матеріалу і пришвидшення музичного темпу. Вільно володіти термінологією класичного танцю. Вміти підготувати практичний показ власного комплексу вправ і презентувати його.

**РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ**  
за відвідування й активність протягом семестру по дисципліні

**I семестр**

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)			
			1 модуль	2 модуль	3 модуль	4 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	3	1×4=4			
2	Практичні заняття	2	2×8=16	2×10=20	2×9,5=19	2×9,5=19
3	Індивідуальні заняття	2			2×0,5=1	2×0,5=1
4	Модульний контроль	2	1×2=2	1×2=2	1×2=2	1×2=2
<b>Усього за модуль</b>			<b>22</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>22</b>
<b>Екзамен</b>			<b>12</b>			
<b>Разом за I семестр</b>			<b>22+22+22+22+12=100 балів</b>			

**II семестр**

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)			
			5 модуль	6 модуль	7 модуль	8 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі					
2	Практичні заняття	2	2×10=20	2×10=20	2×9,5=19	2×9,5=19
3	Індивідуальні заняття	2			2×0,5=1	2×0,5=1
4	Модульний контроль	2	1×2=2	1×2=2	1×2=2	1×2=2
<b>Усього за модуль</b>			<b>22</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>22</b>
<b>Залік</b>			<b>12</b>			
<b>Разом за II семестр</b>			<b>22+22+22+22+12=100 балів</b>			

**III семестр**

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)			
			9 модуль	10 модуль	11 модуль	12 модуль

1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	3	2×3=6			
2	Практичні заняття	2	2×8=16	2×10=20	2×9,5=19	2×9,5=19
3	Індивідуальні заняття	2			2×0,5=1	2×0,5=1
4	Модульний контроль	2	1×2=2	1×2=2	1×2=2	1×2=2
	<b>Усього за модуль</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>22</b>
	<b>Залік</b>	<b>12</b>				
	<b>Разом за III семестр</b>	<b>22+22+22+22+12=100 балів</b>				

#### IV семестр

№ з / п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)		
			13 модуль	14 модуль	15 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі				
2	Практичні заняття	2	2×10=20	2×9,5=19	2×9,5=19
3	Індивідуальні заняття	2		2×0,5=1	2×0,5=1
4	Модульний контроль	2	1×2=2	1×2=2	1×2=2
	<b>Усього за модуль</b>		<b>22</b>	<b>22</b>	<b>22</b>
	<b>Залік</b>	<b>34</b>			
	<b>Разом за VII семестр</b>	<b>22+22+22+34=100 балів</b>			

#### V семестр

№ з / п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	
			16 модуль	17 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	4	2×4=8	
2	Практичні заняття	4	4×8=32	4×9=36
3	Індивідуальні заняття	2	2×1=2	2×1=2
4	Модульний контроль	2	1×2=2	1×2=2
	<b>Усього за модуль</b>		<b>44</b>	<b>40</b>
	<b>Залік</b>	<b>16</b>		
	<b>Разом за V семестр</b>	<b>44+40+16=100 балів</b>		

#### VI семестр

№ з / п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)		
			18 модуль	19 модуль	20 модуль

1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі				
2	Практичні заняття	2	$2 \times 9,5 = 19$	$2 \times 9,5 = 19$	$2 \times 9 = 18$
3	Індивідуальні заняття	2	$2 \times 0,5 = 1$	$2 \times 0,5 = 1$	$2 \times 1 = 2$
4	Модульний контроль	2	$1 \times 2 = 2$	$1 \times 2 = 2$	$1 \times 2 = 2$
	<b>Усього за модуль</b>		<b>22</b>	<b>22</b>	<b>22</b>
	<b>Залік</b>		<b>34</b>		
	<b>Разом за VII семестр</b>		<b><math>22+22+22+34=100</math> балів</b>		

### VII семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)		
			21 модуль	22 модуль	23 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	4			$2 \times 4 = 8$
2	Практичні заняття	2	$2 \times 9,5 = 19$	$2 \times 9,5 = 19$	$2 \times 7 = 14$
3	Індивідуальні заняття	2	$2 \times 0,5 = 1$	$2 \times 0,5 = 1$	$2 \times 1 = 2$
4	Модульний контроль	2	$1 \times 2 = 2$	$1 \times 2 = 2$	$1 \times 2 = 2$
	<b>Усього за модуль</b>		<b>22</b>	<b>22</b>	<b>26</b>
	<b>Залік</b>		<b>30</b>		
	<b>Разом за VII семестр</b>		<b><math>22+22+26+30=100</math> балів</b>		

### VIII семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	
			24 модуль	25 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі			
2	Практичні заняття	3	$3 \times 9 = 27$	$2 \times 9 = 27$
3	Індивідуальні заняття	2	$2 \times 1 = 2$	$2 \times 1 = 2$
4	Модульний контроль	2	$1 \times 2 = 2$	$1 \times 2 = 2$
	<b>Усього за модуль</b>		<b>31</b>	<b>31</b>
	<b>Залік</b>		<b>38</b>	
	<b>Разом за V семестр</b>		<b><math>31+31+38=100</math> балів</b>	

## 5. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

### Орієнтовний перелік питань до екзамену за весь курс навчання

1. Роль і місце класичного танцю в системі професійної освіти.
2. Класичний танець як виразний засіб хореографічного мистецтва.
3. Основні принципи послідовності вправ екзерсису класичного танцю.
4. Методика постановки корпусу, голови, позицій ніг, рук.
5. Методика вивчення основних рухів класичного екзерсису.
6. Методика вивчення рухів групи *battement*.
7. Методика вивчення рухів групи *rond de jambe*.
8. Методика вивчення рухів групи *sur le cou-de-pied*.
9. Поза класичного танцю як виразний засіб класичного танцю.
10. Основні прийоми розвитку рухів класичного танцю біля станка і на середині зали.
11. *Allegro* як виразний засіб класичного танцю.
12. Класифікація стрибків за формами, групами, видами, характером.
13. Технологія і методика виконання стрибка.
14. Методика вивчення рухів групи маленьких стрибків.
15. Методика вивчення рухів групи середніх стрибків.
16. Методика вивчення рухів групи великих стрибків.
17. Послідовність вивчення рухів класичного танцю розділу *allegro*.
18. З'єднувальні і допоміжні рухи класичного танцю, методика їх вивчення.
19. Розвиток стійкості у процесі засвоєння рухів класичного танцю.
20. *Adagio* як виразний засіб класичного танцю.
21. Значення простої та розгорнутої форм *adagio* у процесі занять по оволодінню методики виконання рухів класичного танцю на середині зали.
22. Обертання як виразний засіб класичного танцю.
23. Класифікація обертів за формами, групами, видами та характером.
24. Прийоми, технологія та методика виконання рухів класичного танцю різних груп обертів.
25. Послідовність вивчення рухів класичного танцю: групи обертів.
26. Прийоми, технологія та методика виконання рухів класичного танцю *en tournant*.
27. Методика вивчення складних поворотів: *tour lent, fouette*.
28. Методика створення навчальної форми танцювальної комбінації на матеріалі класичного танцю.
29. Методика роботи з концертмейстером.
30. Значення класичних форм *port de bras* для розвитку координації.

## ВИМОГИ ДО ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

1. Опанування методики виконання рухів та термінології класичного танцю.

2. Набуття вмінь і навичок у практичному виконанні елементів і рухів екзерсису біля станка та на середині зали.

3. Оволодіння технікою класичного танцю, точністю та чистотою виконання.

4. Опанування танцювальними комбінаціями.

5. Відтворення характеру та академічної манери виконання.

6. Опанування виконавською майстерністю, сценічною виразністю, музикальністю та артистизмом.

7. Систематизація знань у практичній складовій дисципліни «Методика виконання класичного танцю».

### ***Критерії оцінювання:***

#### ***Модулі 1–15,18-23,***

1. Методика виконання рухів, хореографічна лексика – 0,5 бала
2. Технічна точність, чистота виконання – 0,5 бала
3. Артистизм, музикальність, виконавська майстерність – 0,5 бала
4. Танцювальні, стрибкові, обертальні комбінації – 0,5 бала

#### ***Модулі 16-17***

1. Методика виконання рухів, хореографічна лексика – 1 бал
2. Технічна точність, чистота виконання – 1 бал
3. Артистизм, музикальність, виконавська майстерність – 1 бал
4. Танцювальні, стрибкові, обертальні комбінації – 1 бал

#### ***Модуль 24-25***

1. Методика виконання рухів, хореографічна лексика – 0,5 бала
2. Технічна точність, чистота виконання – 0,5 бала
3. Артистизм, музикальність, виконавська майстерність – 1 бал
4. Танцювальні, стрибкові, обертальні комбінації – 1 бал

## КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧА

### **Відповідь оцінюється на:**

- **Оцінку А (90-100)** -якщо здобувач демонструє ґрунтовні знання змісту дисципліни:
  - володіє методикою виконання вправ біля станка, елементами і рухами на середині зали;
  - виявляє глибокі знання усієї програми навчальної дисципліни;
  - володіє термінологією дисципліни, правильно формулює відповіді;
  - робить власні висновки та застосовує знання у практичних контекстах;
  - володіє технікою виконання рухів, виконавською майстерністю, артистизмом, музикальністю.

- **Оцінку В (82-89)** – якщо здобувач демонструє системні знання:
  - володіє методикою виконання вправ біля станка, елементів і рухів на середині зали, проте допускає певні незначні неточності;
  - виявляє хороші знання усієї програми навчальної дисципліни;
  - володіє термінологією, формулює відповіді, робить висновки та застосовує знання, але іноді бракує деталізації або варіативності;
  - техніка виконання рухів правильна, але не вистачає технічності;
  - демонструє виконавську майстерність, артистизм, музикальність з певними стилістичними неточностями.
  
- **Оцінку С (74-81)** - якщо здобувач демонструє знання:
  - володіє методикою виконання вправ біля станка, елементами і рухами на середині зали, але помітні недоліки, певні неточності, слабка координація;
  - відображає знання термінології, формує відповіді, застосовує знання на практиці, але є непослідовність, не достатнє обґрунтування;
  - техніка виконання рухів, виконавська майстерність має недоліки, відсутня емоційна виразність, спостерігається поверхневий підхід.
  
- **Оцінку D (64-73)** - якщо здобувач демонструє знання дисципліни недостатньо, поверхнево і непослідовно:
  - методика виконання вправ біля станка, елементів і рухів на середині зали має суттєві недоліки, що свідчать про слабке засвоєння матеріалу;
  - термінологія використовується некоректно, відповіді є логічно непослідовними;
  - відсутні технічність і артистизм.
  
- **Оцінка E (60-63)** - якщо здобувач демонструє поверхневі знання, не в змозі надати чітку і логічну відповідь:
  - рухи виконуються з грубими технічними помилками;
  - відсутній артистизм і технічність.
  
- **Оцінка FX (35-59)** - якщо здобувач не опанував зміст дисципліни, основні терміни:
  - відповіді є поверхневими, неправильними або відсутніми;
  - знання лексичного матеріалу, техніка виконання не відповідає навіть базовим вимогам, рухи є хаотичними і невпевненими.
  
- **Оцінка F (1-34)** - якщо здобувач не відвідував заняття, не відпрацював їх, не виконував завдань і не демонстрував зацікавленості в навчальному процесі.

## **ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS**

<b>Сума балів за всі види навчальної діяльності</b>	<b>Оцінка ECTS</b>	<b>Оцінка за національною шкалою</b>
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
74–81	C	
64–73	D	Задовільно
60–63	E	
35–59	FX	
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

## РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

### *Публікації науково-педагогічного працівника за темою навчальної дисципліни:*

1. Шумілова В. В. Місце класичного танцю в системі хореографічної освіти. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: зб. матеріалів І Всеукр. наук.-творч. конф., Київ, 20 травня 2013 р. Київ: НАКККіМ, 2013. С. 63-65.
2. Шумілова В. В. Методика виконання класичного танцю: метод. рек. до практ. занять для студентів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 024 Хореографія. Київ: НАКККіМ, 2019. 44 с.

### *Основна література:*

1. Березова Г. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. Київ : Муз. Україна, 1990. 256 с.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2009. 260 с.
3. Голдріч О., Хитряк С. Музична хрестоматія. Львів: Край, 2003. 232 с.
4. Герц І. І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника: навчальний посібник. Київ: НАКККіМ, 2007. 154 с.
5. Гончаренко Ю. В., Єрмакова О. А. Хореографія: основи класичного танцю : навч.-метод. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2018. 239 с.
6. Загайкевич М. П. Українська балетна музика. Акад. наук. Укр. РСР, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнографії ім. М. Рильського. Київ : Наук. думка, 1969. 230 с. : нот.
7. Захарчук Н.В. Словник хореографічних термінів [Текст]: навч.- метод. посіб. Луцьк: ПВД «Твердиня», 27 с.
8. Зихлинська Л. Р. Друга сходинка. Практичний посібник з методики викладання класичного танцю. Київ: Ліра-К., 2017. 380с.
9. Зихлинская Л. Р., Гончаренко И. Л. Третя сходинка. Практичний посібник з методики викладання класичного танцю. Киев : Ліра-К., 2021. 300 с.
10. Значення рук в класичному танці : метод. рек. / укл. Т. Л. Ахеян. Київ, 2001. 22 с.
11. Котов В., Одерій Л. Теорія і методика класичного танцю : методичні рекомендації до курсу «Практикум класичного танцю». Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 58 с.
12. Музичне оформлення уроку класичного танцю: метод. рек. / укл. Т. М. Чурпіта. Київ : КНУКіМ, 2001. 17 с.
13. Теорія і практика викладання фахових дисциплін: зб. наук. пр. Каф. народної хореографії КНУКіМ. Київ : ТОВ «Видавничий будинок «Аванпост–Прим»», 2014. 216 с.
14. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. Київ : Альтерпрес, 2005. 324 с.

15. Чепалов О. І. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст.: монографія. М-во культури і туризму України, Харк.держ. акад. культури. Харків: ХДАК, 2007. 344 с.
16. Шумілова В. В. Методика виконання класичного танцю: метод. рек. до практ. занять для студентів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 024 «Хореографія». Київ : НАКККіМ, 2019. 43 с.

### *Допоміжна література:*

1. Батаєва Н.П. Біомеханіка в хореографії: навч.-метод. посібник. Харків, 2015. 156 с.
2. Березова Г. О. Хореографічна робота з дошкільнятами. Київ: Музична Україна, 1989. 208 с.
3. Голдріч О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. Львів: Край, 2003. 158 с.
4. Голдріч О.С. Методика викладання хореографії. Львів: Сполом, 2006. 84 с.
5. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 374 с.
6. Зарецька І. Історія зародження та створення українського класичного балету. Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Випуск 58. Частина 2. Херсон: Видавництво ХДУ, 2011.
7. Кравченко І. А. Основи музичного аналізу в роботі хореографа. Херсон: Видавництво ХДУ, 2009.
8. Станішевський Ю. О. Український радянський балетний театр (1925 - 1975). Київ: Музична Україна, 1975.
9. Станішевський Ю. О. Джерела українського балету. Дніпро. Київ, 1960. №8. С.124-128.
10. Туркевич В. Хореографічне мистецтво у персоналіях: біобібліограф. довідник. Київ, 1999. 224 с.
11. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю в школі: метод. рекомендації. Київ: ІЗМН, 1998. 76 с.
12. Чепалов О. Хореологія. Статті та лекції. Київ: Ліра-К, 2020. 228 с.
- 13.
14. Чурпіта Т. М. Методика класичного танцю: джерела і тенденції. Київ: КНУКіМ, 2001. 15 с.
15. Шиліна О. О. Значення та послідовність вправ екзерсису класичного танцю. Херсон: Видавництво ХДУ, 2006.
16. Шиліна О. О. Термінологічний словник. Херсон: Видавництво ХДУ, 2007.

### *Інформаційні ресурси в Інтернеті:*

1. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого URL: <http://www.nplu.org/>

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Електронний каталог Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. URL: <http://library.nakkkim.edu.ua/>
4. Відкритий урок артистів балету Національної опери України. Майстер-клас Сиріла Атанасова. URL: <http://youtu.be/ITCNBgeYpp4>
5. «Class Concert – Kiev Ballet, за участю учнів та студентів КДХУ». URL: <http://youtu.be/iKohbJx5cKQ>
6. Academia Teatro Scala. Diploma Scuola Di Ballo 8 Cordova Femminile 11.06.2022. URL: [https://youtu.be/mW\\_pUWzk2KI?si=U72akouayMM2SrE5](https://youtu.be/mW_pUWzk2KI?si=U72akouayMM2SrE5)